

**Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø**

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
7000 Fredericia

Miljøvurdering og Plan
J.nr. 2023-36930
Ref. Berth/Kafje
Den 28. november 2025

Att.: Stine Søgaard Lindstrøm

Afgørelse om, at ny højspændingsstation ved Eskilstrup ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har den 15. november 2023 (dengang var SGAV ikke oprettet, men var en del af Miljøstyrelsen) modtaget Energinets ansøgning via Guldborgsund Kommune om etablering af en ny 132 kV højspændingsstation for at udvide elnettet i og omkring Eskilstrup.

Projektet omfatter etablering af ny højspændingsstation i tilknytning til eksisterende, der efterfølgende saneres samt kabellægning af luftledningstrace, Eskilstrup-Idestrup, via ny overgangsmast til stationsområdet. Til afvanding af stationsområdet etableres regnvandsbassin med udløb til Sørup Å. Omkring stationen etableres trådhegn og afskærmende beplantningsbælte.

Afgørelse

SGAV har på baggrund af en screening vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter § 21 i miljøvurderingsloven¹.

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Energinet (herefter kaldet bygherre) har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som er beskrevet i ansøgningen og sagens øvrige bilag, og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på screeningstidspunktet. Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort, om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

1 Sagens oplysninger

Ansøgningen er indgivet i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven. Ansøgningen er fremsendt til SGAV, som varetager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for det konkrete projekt, jf. § 3, stk. 1, nr. 2 i miljøvurderingsbekendtgørelsen², da Energinet er bygherre. Det ansøgte projekt er omfattet af bilag 2, pkt. 3c i miljøvurderingsloven vedrørende:

- Transport af elektricitet gennem luftledninger, jordkabler dimensioneret til spændinger over 100 kV, samt tilhørende stationsanlæg, dog undtaget elkabler på søterritoriet (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).

Bygherre har leveret supplerende oplysninger til sagen den fra 7. maj 2024, 24. januar 2025, 4. februar 2025 og 1. april 2025. Sagens dokumenter omfatter bygherres ansøgning (bilag 1), projektbeskrivelse (bilag 2) samt dertilhørende bilag (3 - 20) og samlet notat med supplerende oplysninger (bilag 21).

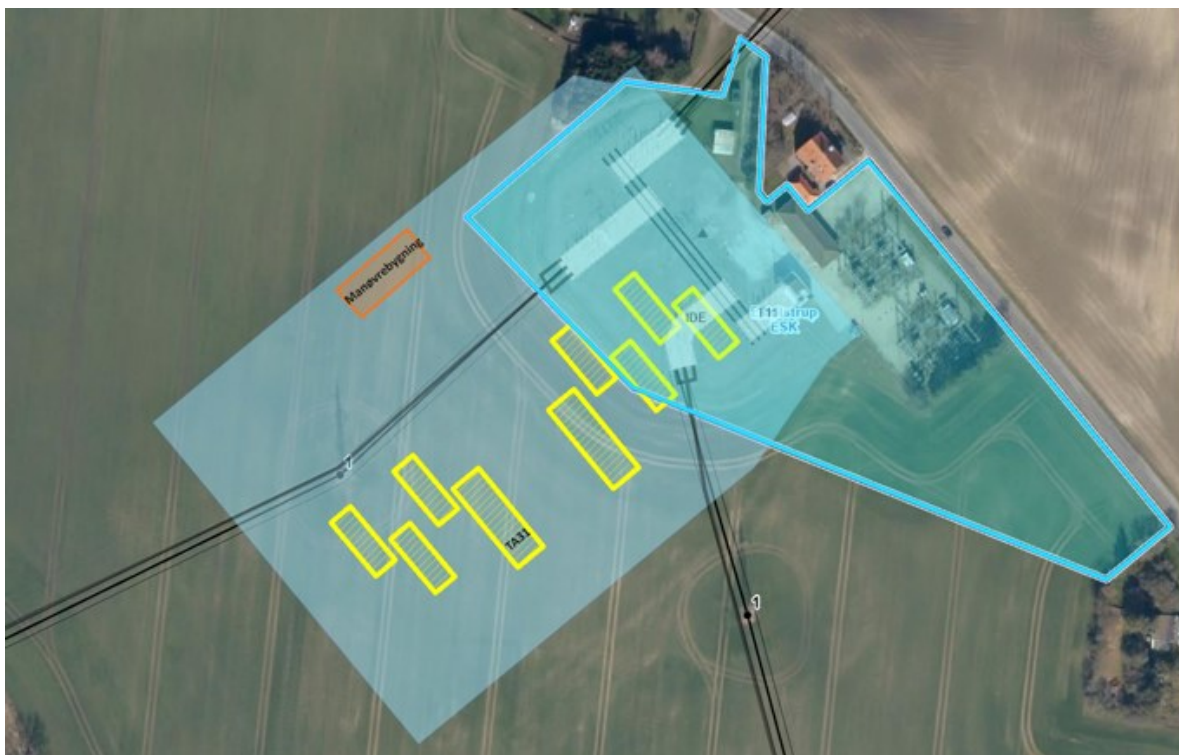
2 Projektbeskrivelse

Projektet omfatter etablering af en ny 132 kV højspændingsstation ved Eskilstrup, som følge af kommende vedvarende energiprojekter på Falster og Lolland. Den eksisterende højspændingsstation er ved at være udtjent og kræver omfattende renovering og forstærkning for fremadrettet, at kunne sikre drift og forsyning i området. Det er ikke muligt at foretage en kapacitetsudvidelse af den eksisterende station inden for det nuværende stationsområde beliggende på Sørupvej 6a, 4863 Eskilstrup (matr. 18h, Eskilstrup By, Eskilstrup). Derfor udvides stationsområdet mod sydvest med ca. 1,75 ha på Sørupvej 6, 4863 Eskilstrup (matr. 18d, Eskilstrup By, Eskilstrup).

Guldborgsund Kommune har vedtaget lokalplan 222 for området. Det lokalplanlagte område til projektet omfatter 3,7 ha. Selve stationsarealet udgør ca. 2,6 ha (192 m x 134 m). Bygherre oplyser at der vil blive ansøgt om landzonetilladelse ved Guldborgsund Kommune til etablering af midlertidigt depotområde placeret sydøst for eksisterende station. Projektområdet er vist på Figur 2-1.

Projekttiltagene omfatter etableringen af en ny højspændingsstation, anlægsarbejder i forhold til tilslutning af nyt kabelanlæg, fra ny overgangsmast, til højspændingsstationen samt sanering af den nuværende højspændingsstation.

² Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter nr. 1608 af 09/12/2024 og bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter nr. 430 af 02/05/2025

Figur 2-1. Oversigtskort for projektområdet. Blå linje angiver afgrænsningen af eksisterende stationsområde samt et markareal (matr.nr. 8h, Eskilstrup by, Eskilstrup) der under anlægsfasen anvendes som depotområde. Den lyseblå flade angiver det nye stationsområde med disponible felter (gule firkanter) og manøvrebygning (rød firkant). Sorte linjer markerer eksisterende luftledninger. 1-tallet på de sorte linjer viser hvor en eksisterende mast bliver udskiftet til en overgangsmast. Fra bygherres projektbeskrivelse figur 3-1.

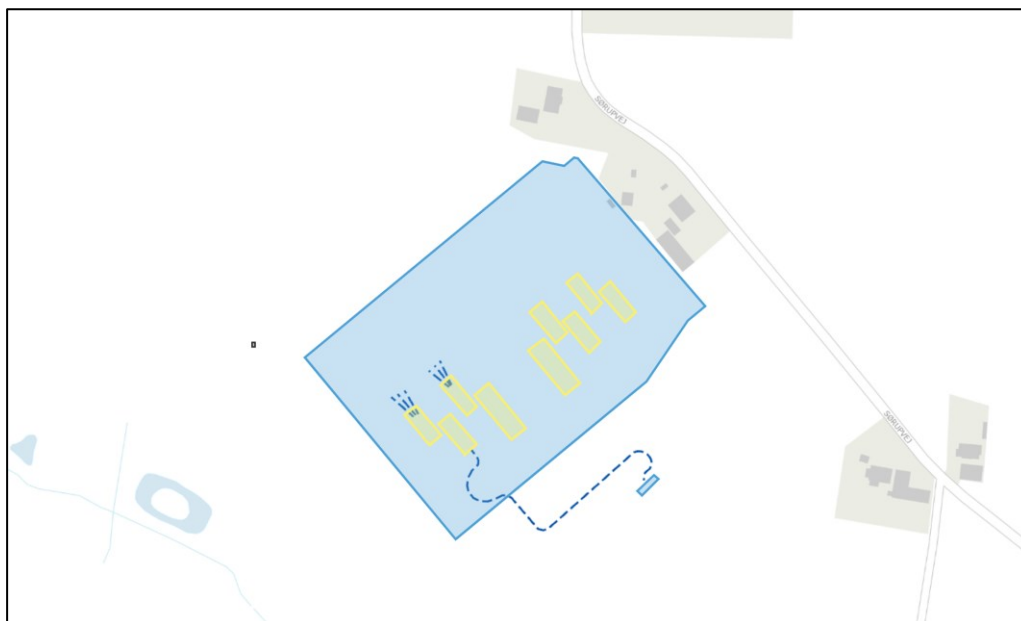
Inden for stationsområdet etableres samleskinne, linjefelter, transformerfelter mv. samt manøvrebygning med teknik og mandskabsfaciliteter, regnvandsbassin og omfangsdræn, trådhegn og beplantningsbælte. Når den nye højspændingsstation er etableret, saneres Energinets anlægsdel på det nuværende højspændingsstationsområde.

I driftsfasen vil der være en løbende overvågning af stationsanlægget samt kabelanlæggets driftstilstand. Opstår der fejl på anlægget vil fejlen opspores og udbedres. Udbedring af fejl kan betyde at kabelanlægget må fritlægges på den strækning hvor kablet skal repareres. Der tinglyses et 7 m bredt servitútbælte over det nedgravede kabel, som giver byherre ret til at føre tilsyn med kabelanlægget samt vedligeholdelse i nødvendigt omfang. Henover kabelanlægget vil der inden for servitútbæltet være restriktioner mod beplantning på arealet, men evt. landbrugsdrift kan opretholdes.

2.1 Anlægstiltag

2.1.1 Kabelanlæg og overgangsmast

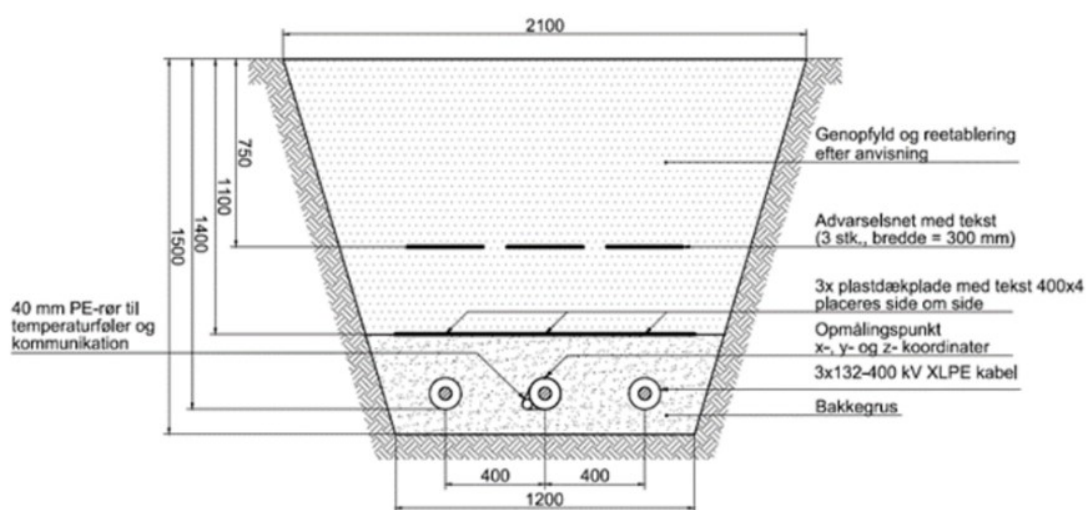
Projektet omfatter at eksisterende luftledningsanlæg fra Idestrup (IDE) bliver kabellagt hen til det nye stationsområde, vist på Figur 2-2 herunder. Mast 1 på IDE-linjen udskiftes til en overgangsmast, hvorfra strømmen føres ned i jorden gennem nyt kabelanlæg over en ca. 175 m strækning til den nye station. Det nedgravede kabelanlæg etableres ved brug af åben grav metode, som beskrives herunder.

Figur 2-2. Oversigt over det nye stationsareal (lyseblå flade) med felter (gule firkanter). Blå stiplede linje angiver hvor der etableres kabelanlæg i jorden. Overgangsmast på linjen fra Idestrup (IDE) er angivet ved lille blå firkant. Fra ansøgningsskemaet figur 2.

2.1.1.1 Åben grav metode til kabellægning

Ved åben grav metoden, udgraves først kabelgraven, der i tværsnit er ca. 2,1 m bred i toppen, ca. 1,2 m bred i bunden og ca. 1,5 m dyb, vist i Figur 2-3. Først afrømmes muldlaget i et ca. 6 meter bredt bælte, hvorefter kabelgraven udgraves i råjorden. Anlægsmaskinerne kører på den ene side af kabelgraven (evt. på køreplader efter konkret vurdering af lokalitetsforhold ift. risiko for trykskader i terrænet). På den modsatte side oplægges den opgravede jord i depoter langs med kabelstrækningen. Afrømmet og opgraved jord bliver opdelt i hhv. muld og råjord. Udgravningen foregår på landbrugsjord. Anlægsarbejdet kræver et arbejdsbælte på ca. 12 – 15 meter.

Figur 2-3. Tværsnit af kabelgrav ved anlægsmetode for kabelanlæg i åben grav. Fra projektbeskrivelsen figur 2-2.

I bunden af kabelgraven udlægges et ca. 10 cm komprimeret sandlag, hvorpå kablerne udtrækkes og placeres i en flad forlægning, vist i Figur 2-3. Selve kabelsystemet består af 3 parallelle kabler samt et tomt føringsrør til fiberkabler. Når kablerne og føringsrøret er placeret i kabelgraven, tildækkes graven med hhv. ca. 20 cm komprimeret sand, et rødt dækbånd i plast til mekanisk beskyttelse af kablet samt et advarselsnet og fyldes op med råjord. Bygherre estimerer, at der vil være en begrænset mængde overskudsjord, som udjævnes i arbejdsbæltet. Til sidst tildækkes hele det afgrænsede område med muldjorden. Anlægsarbejdet udføres som én kontinuerlig proces.

2.1.2 Etablering af ny højspændingsstation

Anlæg af den nye højspændingsstation omfatter opsætning af to nye transformere på støbte fundamenter, etablering af samleskinne med nye felter for tilslutning af luftledninger og tilslutning af kabelanlægget. Tilknyttet højspændingsstation etableres der desuden en manøvrebygning, et regnvandsbassin samt omkring stationsområdet, et afgrænsende trådhegn og afskærmende beplantningsbælte. Anlægsarbejdet ved stationen inkluderer derudover etablering af en midlertidig adgangsvej fra Sørupvej vist på figur xx herunder og interne køreveje i stationsområdet.

Figur 2-4. Adgangsvej fra Sørupvej er vist med turkis linje. Kilde Energinet.

Terrænregulering: Projektet kræver at stationsområdet skal være i ét sammenhængende vandret plan. Derfor udføres der terrænregulering på hele projektområdet, for at tilpasse terrænet til den nødvendige fremtidige kote.

Bygherre oplyser at gravearbejdet inden for de kortlagte forurenede arealer sker under opsyn for at sikre, at forurenede jord ikke sammenblandes med ren jord, hvilket eks. kan sikres ved at lave afstandshuller mellem depoterne der tydeligt adskiller det opgravede materiale fra forurenede arealer fra jorddepot med ikke forurenede jord. Se afsnit 4.7 vedrørende vurdering af jordforureningsrisiko.

Fundamenter: I stationsområdet etableres fundamenter til 9 nye linjefelter og til 6 lynfangsmaster (25 m høje). De to nye transformere etableres på støbte fundamenter, som udgraves i 2 meters dybde og indeholder et tæt opsamlingskar (olieudskiller) under hver transformator, med kapacitet til at rumme transformerens olieindhold. Endvidere udstyres transformerne med en alarm, som sikrer mod utilsigtet udslip af olie. Alarmen udløses ved registrering af pludseligt fald i transformerens olieindhold og ved

tilløb til olieudskilleren. Alarmen sikrer, at systemet mekanisk aflukkes. I normalsituationen afledes regnvand fra opsamlingskarret til regnvandsbassinet.

Manøvrebbygning: Bygningen opføres på støbt fundament med facade i mursten med sadeltag af tagpap. Bygningens højde vil maksimalt blive 5,5 m til tagryggen og med et areal på ca. 7,5 x 32 m svarende til ca. 240 m². Manøvrebbygningen er opvarmet og rummer udover manøvreaklægget også velfærdsfaciliteter til det personale, som arbejder på stationen under drift. Bygningen skal derfor tilsluttes vand og kloak. Der opføres garage i den ene ende af bygningen.

Regnvandsbassin: På stationsarealet vil tagvandet fra manøvrebbygning og regnvand fra befæstede arealer opsamles via omfangsdrænen og afledes til regnvandsbassinet. Omfangsdrænet placeres i et sand/gruslag. Nedbør som falder på de ubefæstede områder, hvor skinner og master er placeret, nedsi- ves og løber igennem sand/gruslag i jorden og drænes til regnvandsbassinet.

Regnvandsbassinet etableres som et forsinkelsesbassin med et volumen på 129 m³ med sandfang og tæt bund. Bassinet etableres med et permanent vandspejl, som er ca. 0,8 m højt og forventet skråningsanlæg 1:3. Det totale våde volumen er 250 m³ og stuvningsvolumen er 500 m³. Udløbet fra bassinet etableres i reguleringsbrønd med afspærringsmulighed og med dykket udløb til Sørup Å.

Det opsamlede overfladevand i bassinet omfatter derfor regnvand fra transformerfundamenter, efter det har passeret olieudskiller og sandfang samt regnvand fra tag og grusbelagte arealer. En vandbremse efter regnvandsbassinet styrer udledningsmængden af overfladevand til det nærliggende vandløb, Sørup å. Udledningspunktet i Sørup Å placeres så underkanten af udløbsrøret er mindst 20 cm over vandløbs- bunden. Åbrinkerne sikres mod erosion ved udledningspunktet ved udlægning af sten (singels).

Adgangsveje: Inden for det nye stationsområde anlægges 5 m brede interne grusveje, som samlet udgør 3.200 m².

Beplantningsbælte og trådhegn: Omkring det nye stationsområde etableres et minimum 7,5 m bredt, beplantningsbælte inklusivt trådhegn. Beplantningsbæltet vil blive etableret på alle sider af stationen, på nær mod Sørupvej. Beplantningsbæltet skal skærme for indblikket til stationen og vil bestå af hjem- mehørende danske arter af træer og buske, som er valgt ud fra forholdene i området. Af sikkerhedshen- syn er stationsområdet indhegnet med et trådhegn. Hegnet er 2,4 m højt og opføres på faste jern- eller betonpæle.

2.1.3 Sanering af nuværende stationsanlæg

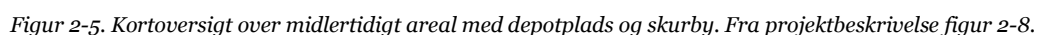
Energinets eksisterende 132 kV-station Eskilstrup skal saneres og fjernes. Alle komponenter såsom transformere, stativer, fundamenter, fortrådnings m.m. der har relation til 132 kV-anlægget skal fjer- nes samt nedgravede kabler. Bygherre oplyser, at der vil være 6 stk. jernarmerede pæle (8 m lange og ca. 30 x 30 cm) som ikke fjernes.

2.2 Midlertidige køreveje, arbejdsarealer og depotpladser

Alle midlertidige adgangsveje vil som udgangspunkt blive udført som en 4 meter bred kørepladevej. Arealerne til midlertidige køreveje udgør 1.150 m² som reetableres efterfølgende. Køreplader transporte- res på og udlægges fra lastbil.

Arbejdsarealer: Der vil blive etableret arbejdsarealer langs det korte tracé fra stationen til mast 1 på IDE- linjen og ved masten, som skal udskiftes til en overgangsmast. Ved overgangsmasten er der behov for et 25 x 50 m stort arbejdsareal, som delvist etableres med køreplader. Alternativt etableres der køreplade- vej direkte fra Sørupvej forudsat, at det andet energiselskab Cerius på arealet ikke har påbegyndt udvi- delsen af deres 50/10 kV station.

Sydøst for den nye station og i tilknytning til det nuværende stationsområde etableres et midlertidigt arbejdsareal med depotplads og skurby (2.500 m² stort areal på matr.nr. 8h, Eskilstrup By, Eskilstrup), vist i Figur 2-5. Arbejdsarealet etableres med midlertidig anlagte køreplader uden muldafrømning, der sikrer færdslen og minimerer strukturskader.

Skurby: Skurbyen vil indeholde 4-5 skurvogne med velfærdsfaciliteter til mandskab samt lokaler til byggemøder.

Transporterne omfatter tilkørsel af maskiner og materialer for arbejdets udførelse. Transporterne er fordelt ud over anlægsperioden i forhold til de perioder, hvor de specifikke aktiviteter udføres. Transporterne omfatter levering til depotpladsen eller til det sted, hvor anlægsarbejdet skal udføres. Der forventes to større transporter i forbindelse med levering af de to transformere. Derudover vil der være transport med levering af mindre komponenter samt betonbiler mv. Antallet af transporter oplyser bygherre vil være ca. 2-5 blokvogne og ca. 50 lastbiler. Endvidere vil der dagligt være kørsel af personbiler med mandskab til projektområdet.

Når projektet er realiseret og projektet er i driftsfasen er der alene behov for transporter ved tilsyn med anlægget eller når anlægget skal vedligeholdes. Bygherre oplyser at det drejer sig om få transporter på få dage om året.

2.3 Arealanvendelse, overjordiske anlæg og servitutter

Den eksisterende højspændingsstation Eskilstrup er beliggende på matr.nr. 18h, Eskilstrup By, Eskilstrup (Sørupvej 6a, 4863 Eskilstrup). Det nye stationsområde er en arealudvidelse på landbrugsjord i tilknytning til det eksisterende stationsområde. Der skal udvides med et areal på ca. 1,75 ha på matr.nr. 18d, Eskilstrup By, Eskilstrup (Sørupvej 6, 4863).

Når kabelanlægget er færdigetablet i jorden, vil der blive tinglyst en servitut på berørte ejendomme. Servituten er et bælte på tværs af kabellinjeføringen på 7 m. I det servitutbelagte bælte må der ikke opføres bebyggelse eller etableres beplantning med dybdegående rødder. Ordinær landbrugsmæssig dyrkningsaktivitet og andre aktiviteter kan udføres efter individuelle aftaler.

3 Tidsplan og varighed af anlægsarbejdet

Anlægsperioden for stationsbyggeriet, fra opstart til idriftsættelse, vil være ca. 35 måneder i perioden fra 3. kvartal 2026 til idriftsættelse i 2. kvartal 2029.

Etablering af overgangsmast og kabelanlæg inkl. reetablering af arbejdsarealer tager ca. 48-50 arbejdsdage, vist i Tabel 3.1. Anlægsperioden for overgangsmast og kabelanlægget vil være i perioden 1. kvartal 2027 – 1. kvartal 2028.

Tabel 3.1. Etablering af ny station, overgangsmast og kabelanlæg

Etablering af ny station med ny overgangsmast og kabelanlæg	Varighed af udførelse (dag)
Udlægning af køreplader	1
Udgravninger	3
Støbning af fundament	5
Opdækning og komprimering af udgravning	2
hærdetid	20
Afbrydelse af luftledninger	1
Opstilling af kabelovergangsmast og kabelende muffestativer	5
Overførsel af luftledninger til ny overgangsmast	1-2
Nedtagning af eksisterende luftledningsmast	1
Fjernelse af fundament fra eksisterende luftledningsmast	2
Montering af kabler på kabelende muffestativer	1
Tilslutning af kabler og luftledninger	1
Idriftsættelse af kabelanlæg	1
Retablering af kabelgrav	1
Fjernelse af køreplader	1
Endelig reetablering af arbejdsområder	1-2
I alt	48-50 dage

Sanering af den nuværende station foregår i perioden fra 1-2. kvartal 2029. Af Tabel 3.2 fremgår en oversigt for saneringsarbejdet.

Tabel 3.2. Sanering af eksisterende station og varighed af nedtagningsarbejdet.

Projekttiltag	varighed
Sanering af fundamenter og kabelkanaler	20 dage (jan.-feb. 2029)
Terrænregulering - eksisterende station	20 dage (feb.-mar. 2029)
Flytning af byggeplads	20 dage (feb. – mar. 2029)
Etablering af stationshegn og porte – eksisterende stationsområde	20 dage (mar. – apr. 2029)
Beplantningsbælte	10 dage (jan. 2029)

Der arbejdes derfor i projektområdet igennem hele anlægsperioden fra primo 2026 til medio 2029.

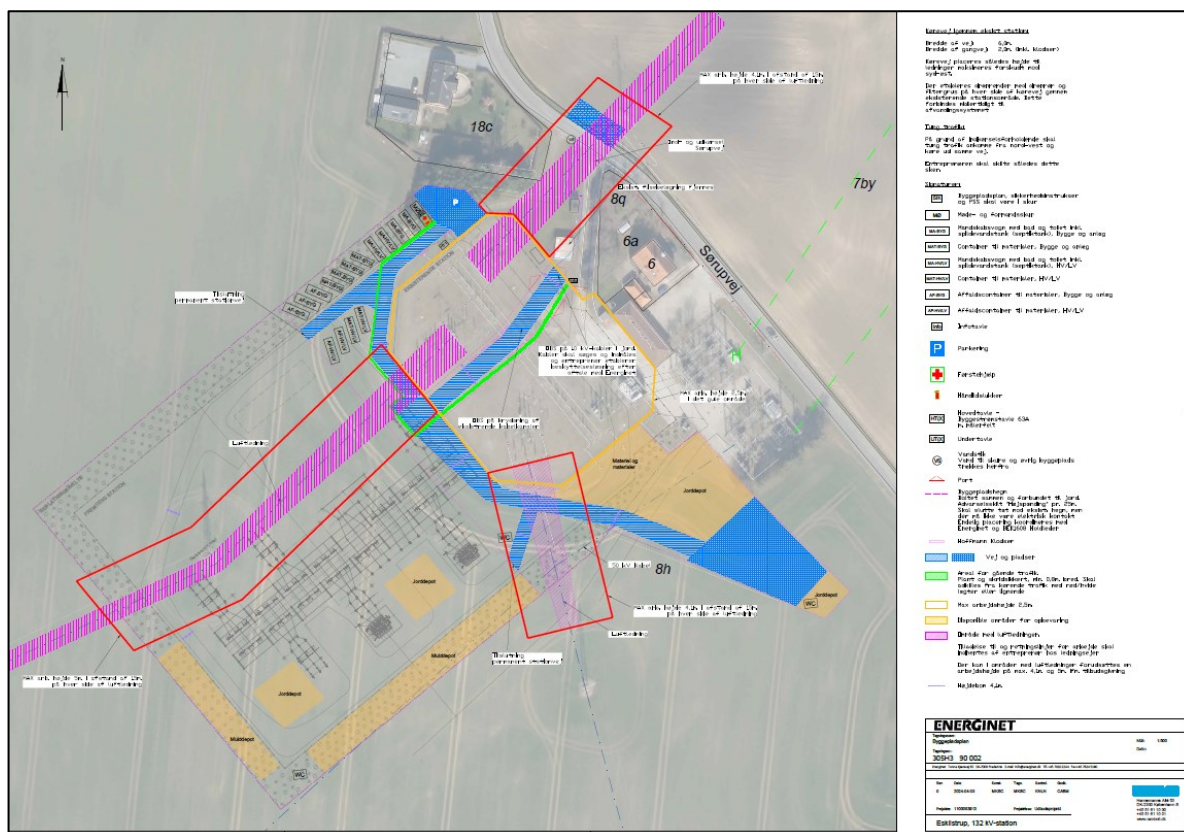
Arbejdet bliver udført inden for normal arbejdstid, som er på hverdage er kl. 07.00-18.00 og lørdage kl. 07.00-14.00. Ved behov for arbejde uden for normal arbejdstid vil bygherre skulle anmelde det til Guldborgsund Kommune i henhold til miljøaktivitetsbekendtgørelsen.

4 Begrundelse for afgørelsen

SGAV har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke kræver udarbejdelse af en miljøvurdering. Dette er uddybet og begrundet i efterfølgende afsnit.

4.1 Støv, støj og vibrationer, magnetfelter, lys, luft og lugt

Det nuværende og kommende stationsområde ligger i det åbne land og grænser op til beboelser vist i Figur 4-1 herunder. Mod nord ligger bolig på matr.nr. 18c Eskilstrup By, Eskilstrup (Sørupvej 4, 4863 Eskilstrup), mod øst på matr. 8q Eskilstrup By, Eskilstrup (Sørupvej 6A, 4863 Eskilstrup) og i en afstand på ca. 100 m fra det nuværende stationsområde mod sydøst ligger en bolig på matr.nr. 8m Eskilstrup By, Eskilstrup (Sørupvej 8, 4863 Eskilstrup).

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at nærmeste beboelsesejendomme (Sørupvej 6A, 4 og 8) ikke vil være væsentligt påvirket af støj fra anlægsarbejdet af stationen, da anlægsarbejdet er begrænset til dagtimerne (hvilket er på hverdage kl. 7.00 – 18.00 og lørdag kl. 7.00 – 14.00) i overensstemmelse med Guldborgssunds Kommunes forskrifter for bygge- og anlægsarbejder³, og hvor der er tale om begrænsede perioder, hvor anlægsarbejdet er mere støjende. SGAV vurderer ligeledes at transporterne, som omfatter i alt 2–5 blokvogne og ca. 50 lastbiler, der er fordelt henover hele anlægsperioden ikke vil medføre væsentlige støjpåvirkninger af nærmeste boliger på Sørupvej, men at midlertidige overskridelser af de vejledende støjgrænser i forbindelse med anlægsarbejdet vil kræve en tilladelse fra Guldborgssund Kommune i henhold til bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter.

Støj ved etablering af kabelanlæg

Ved anlægsarbejdet med nedgravning af kabelanlægget og etablering af overgangsmast er boligen på Sørupvej 8 nærmeste bolig og ligger ca. 120 m vest for overgangsmasten, hvor kablet går fra luftledning til nedgravet kabel. Anlægsperioden for overgangsmast og kabelanlægget vil være i perioden 1. kvartal 2027 til 1. kvartal 2028.

Det fremgår af bygherres ansøgningsmateriale at anlægsperioden er ca. 1-2 dage for anlæg af kabelanlægget, hvilket omfatter perioden fra det indledende arbejde herunder udlægning af køreplader og frem til kabelgraven er reetableret. Der arbejdes kun i dagtimerne, hvor der kan forekomme støj i forbindelse med anvendelse af gravemaskiner til udgravning af kabelgraven, fra spil til udtrækning af kablerne, ved tilkørsel af sand og brug af rendegraver til jordhåndtering.

Bygherre forventer ca. 14 transporter og 1 blokvognstransport i forbindelse med etablering af kabelanlægget. Tilkørslen sker via indkørsel til området ad Sørupvej men ikke til det samme sted på strækningen hver gang, da anlægsarbejdet rykker sig løbende i takt med at den 175 m lange strækning af kabelanlægget bliver lagt. Der vil ikke være anlægsarbejde med risiko for gener fra vibrationer.

SGAV vurderer, at nærmeste beboelsesejendom Sørupvej 8 ikke vil være væsentligt påvirket af støj fra anlægsarbejdet af kabelanlægget, da anlægsarbejdet er begrænset til 1-2 dage i dagtimerne uden risiko for gener fra vibrationer. Anlægsarbejdet vil forgå i overensstemmelse med Guldborgssunds Kommunes forskrifter for bygge- og anlægsarbejder, hvor der i tilfælde af at der opstår behov for arbejde uden for dagtimerne vil bygherre anmelde aktiviteten til Guldborgssund Kommune, som har mulighed for at stille vilkår for aktivitetens udførelse i henhold til miljøaktivitetsbekendtgørelsen.

Støj og vibrationer ved etablering af overgangsmast og nedtagning af luftledninger

Af Tabel 3.1 fremgår det, at etablering af overgangsmast omfatter en række anlægstiltag. Arbejdet forventes derfor at tage ca. 48-50 arbejdsdage inkl. reetablering af arbejdsarealer.

Der vil forekomme støj i forbindelse med transporter til og fra området med bl.a. opspolingsmaskine, mastedele og fundamentdele samt udlægning af køreplader til adgangsvej og arbejdsarealer.

Ved opgravning og sanering af øvrige eksisterende fundamenter, vil nedbrydningsarbejdet foregå i en periode på tilsammen 3-5 arbejdsdage, hvor der i kortere tidsintervaller vil være kraftige impulser ved slående værktøjer. Spidsværdierne vil ikke overstige arbejdstilsynets krav på maksimum 137 dB(C). Det

³ <https://www.guldborgssund.dk/erhverv/virksomhed-og-miljoe/midlertidige-aktiviteter#hvordan-kan-du-fore-bygge-stoej-vibrationer-og-stoev--34>

støjende arbejde vil blive anmeldt til Guldborgsund Kommune og naboer informeres minimum 10 arbejdsdage før arbejdets opstart.

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at der vil være midlertidige støjgener i forbindelse med nedbrydningsarbejdet. De midlertidige støjgener skal anmeldes mindst 14 dage før arbejdet udføres til Guldborgsund Kommune i henhold til Miljøaktivitetsbekendtgørelsen, hvor Kommunen har mulighed for i deres afgørelse at stille vilkår som sikrer mod væsentlige støjgener for nærmeste beboelse, Sørupvej 8. SGAV vurderer at der er tale om begrænset periode med stærkt støjende nedbrydningsarbejde (ca. 3-5 dage) i dagtimerne forbindelse med etablering af ny overgangsmast og nedtagning af luftledninger.

Støj fra sanering af eksisterende stationsområde

Det fremgår af ansøgningsskemaet at den eksisterende 132 kV-station Eskilstrup skal saneres og fjernes efter idriftsættelse af ny station. Alle 132 kV-komponenter som transformere, stativer, fundamenter, fortrådnings m.m. skal fjernes herunder også kabler i jord. Af bilag 5 fremgår nedbrydningsplanen for området. Sanering af den nuværende station foregår i perioden fra 1.- 2. kvartal 2029.

Det fremgår at nedtagningsarbejdet vil foregå over samlet ca. 20 dage (jf. bilag 19 varighed af anlægsarbejdet). Bygherre oplyser at nedbrydningsarbejdet vil medføre mindre vibrationer og støj fra nedbrydning af fundamenter.

SGAV vurderer at nedbrydningsarbejde vil medføre støjgener for nærmeste beboelse på Sørupvej 6A, og at det midlertidige nedbrydningsarbejde vil kræve tilladelse fra Guldborgsund Kommune i henhold til miljøaktivitetsbekendtgørelsen, så det sikres at nedbrydningsarbejdet foregår i overensstemmelse med kommunes forskrifter for bygge- og anlægsarbejder og at nærmeste boliger ikke påvirkes væsentligt af de midlertidige gener. SGAV lægger i den sammenhæng vægt på at nedbrydningsarbejdet foregår i perioden 1-2 kvartal 2029 efter øvrige anlægsarbejde er afsluttet og foregår i dagtimerne i en begrænset periode med stærkt støjende nedbrydningsarbejde og mindre vibrationer.

Driftsfasen

Der er udført støjmåling af støjbidraget fra den eksisterende station til nærmeste boliger på Sørupvej og gennemført støjberegning for støjbidraget fra den nye station i driftsfasen til nærmeste boliger.

Støjberegningen (bilag 4) viser at støjbidraget i driftsfasen reduceres i forhold til det nuværende støjniiveau, hvilket skyldes at de nye transformere støjer betydeligt mindre end de eksisterende og at gældende vejledende støjgrænser for området vil være overholdt i driftsfasen (se Tabel 4.1).

Tabel 4.1. Beregnet støjbidrag i dB(A) re 20 µPa. Støjbidraget i weekendperioden er identisk med støjbidraget på hverdage. Støjbidraget er inkl. 5 dB genetillæg som følge af impulslyde ved ind- og udkobling af anlæg og/eller tydeligt hørbare toner i støjen. Fra støjrapport bilag 4.

Beregningspunkt	Resulterende støjbidrag Lr dB(A)	Vilkår dB(A)
	Dag/aften/nat	Dag/aften/nat
R1A Sørupvej 6A	27/27/27	55/45/40
R1B Sørupvej 6A	28/28/28	55/45/40
R1C Sørupvej 6A	16/16/16	55/45/40
R2 Sørupvej 8	24/24/24	55/45/40
R3 Sørupvej 4	25/25/25	55/45/40

Stationsanlægget er ubemandet så det er kun i forbindelse med tilsyn at der kan forekomme let trafik til og fra stationsområdet. Kabelanlægget ligger nedgravet og støjer ikke i drift.

SGAV vurderer på foreliggende grundlag at der ikke vil være væsentlige støjpåvirkninger fra projektet i driftsfasen i forhold til nærmeste boliger eller omgivelserne i øvrigt.

Det fremgår af projektbeskrivelsen at strømførende komponenter, ledninger og transformere på stationer vil udsende et magnetfelt, hvis styrke hurtigt falder med afstanden. Det er ikke muligt at beregne magnetfelterne omkring en station fordi der er mange bidragende komponenter. Til gengæld kan det nemt måles. Målinger fra danske stationer viser, at magnetfeltet uden for det afgrænsende trådhegn er faldet til værdier i omegnen af 0,1-0,2 mikrottesla. Det betyder, at magnetfeltet er ganske lille uden for trådhegnet omkring stationen. Når magnetfelterne uden for stationens hegn er faldet til så lave værdier, konkluderes det i projektbeskrivelsen, at Sundhedsstyrelsens forsigtighedsprincip kan overholdes. Det er kun, hvor kabler eller luftledninger passerer hegnet til stationen, at felterne kan være højere. De nærmeste boliger vil dermed ikke blive påvirket af magnetfelter fra stationsanlægget.

SGAV vurderer på baggrund af bygherres oplysninger at, der ikke vil være en væsentlig påvirkning med magnetfelter uden for trådhegnet omkring højspændingsstation og at nærmeste boliger, Sørupvej 4 - 8, 4863 Eskilstrup heller ikke vil være påvirket af magnetfelt fra kabelanlægget pga. afstanden og i det, at det ligger nedgravet og derved har mindre udstråling end overjordiske strømførende elementer.

4.3 Støv-, luft- og lugtgener

Anlægsarbejdet kan give midlertidige støvgener i tørre perioder, hvilket vil blive afhjulpet gennem vanding af anlægsområdet efter konkret vurdering eller hvis naboer klager. Derudover bliver køreveje etableret med køreplader, hvilket reducerer støvgenerne.

Der vil ikke forekomme støvgener i driftsfasen.

SGAV vurderer at, anlægsaktiviteterne ikke vil medføre væsentlige støvgener for omkringboende, idet eventuel støvpåvirkning i forbindelse med projektet vil være lokal og af midlertidig karakter.

Under anlægsarbejdet vil der ske emission af udstødningsgasser fra maskiner til arbejdets udførelse, som potentielt kan resultere i luft- og lugtgener for omgivelserne. Emissionerne er midlertidige og i et begrænset omfang. Der vil hverken være luft- eller lugtgener forbundet med driftsfasen.

SGAV vurderer, at projektet ikke medfører væsentlige luft- og lugtgener til omgivelserne i forbindelse med anlægsfasen, da emissionerne sker i et begrænset omfang i et område med gode spredningsforhold.

4.4 Lysgener

I anlægsfasen vil midlertidig byggepladsbelysning blive anvendt i nødvendigt omfang, herunder for at sikre arbejdsforhold på pladserne. Der kan derfor blive behov for lejlighedsvis brug af arbejdslys inden for normal arbejdstid i den mørke periode af året. For ikke at genere beboerne i omkringliggende ejendomme, sikres at arbejdslyset er placeret så det ikke generer omgivelserne.

I driftsfasen vil stationsanlægget ikke være oplyst, kun i forbindelse med tilsyn og eventuelt havari, vil der være belysning, hvis der er behov for det. For ikke at genere beboerne i omkringliggende ejendomme, sikres at arbejdslyset er placeret så det ikke generer omgivelserne.

SGAV vurderer, at projektet ikke vil medføre væsentlige lysgener for omgivelserne, hverken i anlægs- eller driftsfasen, da evt. belysning vil være kortvarig og i videst muligt omfang nedadrettet af hensyn til omgivelser og kun anvendt inden for normal arbejdstid og dermed ikke i aften- og nattetimerne i anlægsfasen.

4.5 Samlet vurdering af støv, støj og vibrationer, magnetfelter, lys, luft og lugt

SGAV vurderer, at projektet samlet set ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra støj, vibrationer, støv, luft, lugt eller lysgener i hverken anlægs- eller driftsfasen. Eventuelle gener forbundet med projektet vil være knyttet til anlægsfasen, men er af kortvarig karakter og skal anmeldes til Guldborgsund Kommune i henhold til bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter, hvormed kommunen har mulighed for at fastsætte vilkår der sikrer mod væsentlige gener fra anlægsarbejdet for nærområdet og de omkringboende.

4.6 Ressourcer, affald og spildevand

4.6.1 Ressourcer

Anlægsfasen

Ved etablering af kabelanlægget medgår materialer til kabler og sand til udjævning i kabelgrav og beskyttelse af kabelanlægget. I tre tabeller herunder er angivet materialeforbruget til hhv. kabelanlægget i Tabel 4.2 og til højspændingsstationen i Tabel 4.3 og til veje og skurby i Tabel 4.4.

Tabel 4.2. Materialer anvendt til kabelanlægget.

Materialer til kabelanlæg	Kabelstrækning (m)	Pr. fase	Pr. kabelsystem (3 faser)	Total
Aluminium i kabler	175	6,17 t/km	3 x 6,17 t/km	3,2 t
Aluminium i kabelsystem	175		6,3 t/km	1,1 t
Plast	175		7,3 t/km	1,3 t
Sand	175		500 m ³ /km	87,6 m ³
PE-rør (Ø180)		5,7 kg/m	3 x 5,7 kg/m	564 kg
PE-rør (Ø50)		0,5 kg/m	1 x 0,5 kg/m	16,5 kg
Vand (Ø180)		500 kg/m (0,5 m ³)		16.500 kg (16,5 m ³)

Tabel 4.3. Materialer anvendt til højspændingsstationen.

Materialer til højspændingsstation	Grus (m ³)	Beton	Jern	kobber	Stål	Olie	Andet
Interne veje (bredde 5 m, 3.200 m ²)	1.824 m ³						700 m dræn
Anlæg fremtidig plads (11.024 m ²)	3.092 m ³ stabil-grus og 8.100 m ³ bundsikringsgrus						
Fundamenter		447 m ³	41,8 t	800 kg			2,8 t stål
Transformer (2 stk.)		195 m ³	24 t	24 t	87 t	36 t	

Manøvrebygning (1 enhed)		70 m ³ + 10 t po- rebeton	5.600 kg armeret		2,0 t		29 tons teglfac., 2,3 tons gips, 1,6 tons fliser, 1,7 tons tagpap, 1,8 tons kons. træ og 1 tons vinduer og døre.
Felter					18 t		

Der etableres nye in-situ støbte fundamenter, hvilket omfatter 168 stk. punktfundamenter svarende til ca. 230 m³ beton, 2 stk. transformerfundamenter af tilsammen 195 m³ beton og 1 stk. fundament til manøvrebygning af ca. 80 m³ beton.

Tabel 4.4. Materialer til midlertidige vejarealer, arbejdsarealer og skurby.

Materialer til vej- og arbejdsarealer samt skurby	Grus	Andet
Midlertidige veje (bredde 5 m, 1.150 m ²)	1.580 m ³	500 dræn ifm. veje og skurby
Midlertidig arbejdsarealer (3.000 m ²)		
Midlertidig skurby (4.500 m ²)	3.350 m ²	

I driftsfasen transporterer projektet strøm og har ikke flow af råstoffer eller produkter.

4.6.2 Affald

Alt affald bliver sorteret og i videst muligt omfang genanvendt.

Komponenter som ikke skal indgå i den nye station, demonteres og bortskaffes. Derudover kan der vise sig behov for at bortskaffe forurenede jord fra udgravningen til fundamenter til nye transformere. Af nedbrydningsplanen (bilag 5) fremgår de elementer der skal fjernes, hvilke er angivet i Tabel 4.5.

Tabel 4.5. Affaldsmængder ved demontering af eksisterende station.

Affaldstype	Genbrug	Genanvendelse	Deponi	Forbrænding	Farligt affald
Beton		200 tons			20 m ³ fra funda- ment
Jern		2,5 tons			
Asbest			Endnu ikke udført undersøgelse		
kobber		0,1 tons			
Muld	2.050 m ³				

SGAV vurderer, at projektets anvendelse af råstoffer er begrænset til det nødvendige og at bortskaffelse af affald kan ske efter gældende regler på området. Affaldet kildesorteres og bortskaffes til godkendt modtageanlæg efter Guldborgsund Kommunes anvisning, hvorved det sikres, at affaldet bortskaffes uden væsentlige gener for omgivelserne.

I driftsfasen transporterer projektet strøm og danner ikke affaldsprodukter.

4.6.3 Spildevand

I anlægsfasen vil der være sanitært spildevand fra skurbyen, hvilket bygherre oplyser vil opsamles i samletank og tømmes af slamsuger.

I driftsfasen vil der være sanitært spildevand fra manøvrebygningen. Det fremgår af kloakplanen (bilag 6), at sanitært spildevand fra manøvrebygningen opsamles i samletank.

SGAV vurderer, at projektets sanitære spildevand i hverken anlægs- eller driftsfasen vil medføre væsentlige påvirkninger på miljøet, da der er tale om en begrænset mængde spildevand, og bortskaffelse af det sanitære spildevand kræver tilladelse fra Guldborgssund kommune i henhold til spildevandsbekendtgørelsen, som sikrer at spildevandet bortskaffes efter gældende regler i både anlægs- og driftsfasen.

I driftsfasen vil al overfladevand inden for stationsområdet tilføres det nyetablerede regnvandsbassin, der etableres til forsinkelse og med vandbremse inden udledning til Sørup Å. Det opsamlede overfladevand omfatter regnvand fra ny olieudskiller tilkoblet transformerfundament, fra omfangsdræn, tagvand fra manøvrebygning og nye grus belægninger,

Bygherre har vedlagt udkast til ansøgning om udledning af overfladevand til Sørup Å (bilag 7) samt kloakplan (bilag 6) og notat vedrørende afledning af overfladevand fra stationsområdet (bilag 8).

Håndteringen af overfladevandet med opsamling i bassin og udledning til Sørup Å kræver tilladelse fra Guldborgssund Kommune i henhold til spildevandsbekendtgørelsen, hvormed kommunen har mulighed for at sætte vilkår i tilladelsen, og sikrer at udledning ikke medfører væsentlige negative påvirkninger på omgivelserne. SGAVs vurdering af påvirkning på Sørup Å, fremgår af nedenstående afsnit 4.8.2 (mål-satte vandforekomster) og 4.12.2 (beskyttet natur).

4.7 Jordforurening

Projektet omfatter nedbrydning af eksisterende konstruktioner (fundamenter til master, til el-komponenter, kabelkanaler, transformerfundament) på nuværende højspændingsstation, beliggende Sørupvej 6, 4860 Eskilstrup, matr.nr. 8h Eskilstrup By, Eskilstrup. I den forbindelse skal der håndteres jord, både til genindbygning og til bortkørsel.

Jordhåndtering - Kortlagt areal (V1)

Det fremgår af jordforureningsattest (bilag 9), at arealet hvorpå den eksisterende station er placeret er kortlagt af Region Sjælland og klassificeret på vidensniveau V1⁴ for forurenede jord jævnt forureningsloven pga., at der siden minimum 1954 har været transformerstationen, som kan have forurenede områder med kulbrinter, kviksløv, pesticider, PCB og chlorerede opløsningsmidler. Det kortlagte areal har lokalitetsnummer 376-21271. Jordhåndtering fra denne del af projektet er således omfattet af jordflytningsbekendtgørelsens regler.

⁴ et areal kan blive kortlagt på vidensniveau 1 (V1), hvis der er kendskab til aktiviteter, der kan have forårsaget forurening på arealet.

Figur 4-2 Skitsering af anlægsarbejder: Nedrivning af eksisterende transformerstation, på de med lilla markerede arealer. Kilde figur 4 i jordhåndteringsplan bilag 10.

I forbindelse med nedrivningen vil der blive behov for at opgrave jord omkring fundamenterne. Jorden ønsker bygherre som udgangspunkt genindbygget i hullerne efter fundamenterne er nedbrudte. Derudover etableres der interne nye grusveje på det kortlagte areal i forbindelse med nybyggeriet af stationen syd for det V1-kortlagte område.

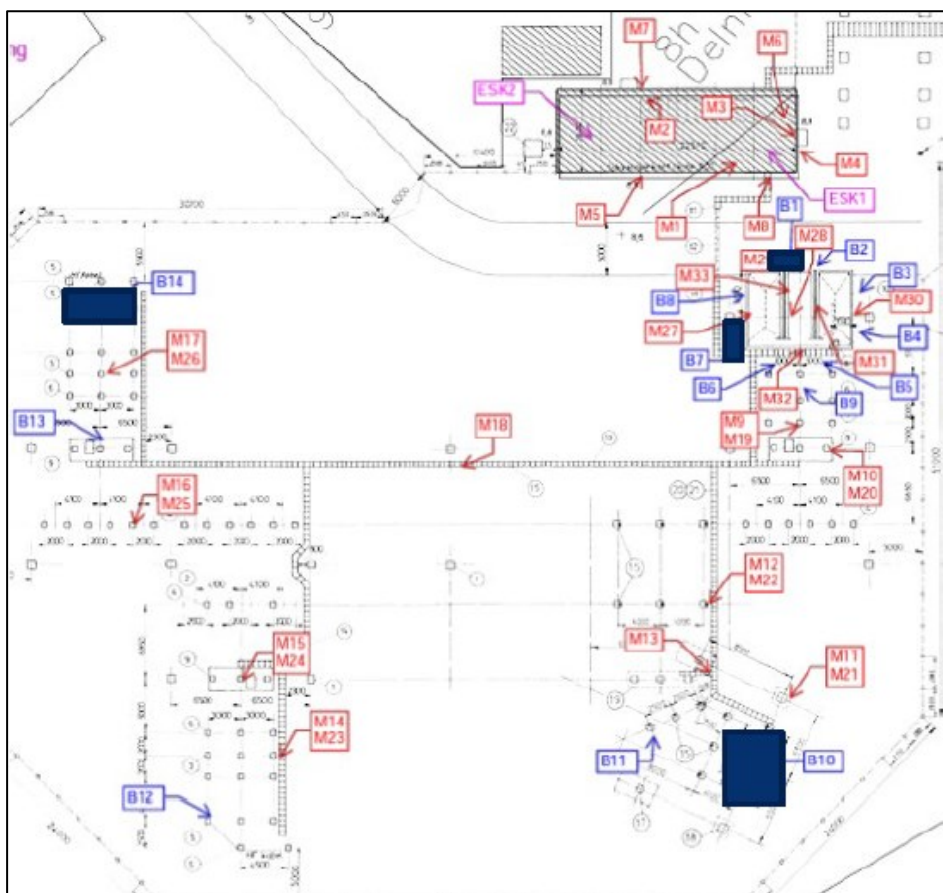
Rambøll har den 14. november 2023 udført en miljøscreening af jorden ved de fundamenter, som skal fjernes. Prøvetagningspunkter og analyseresultater fremgår af jordhåndteringsplanen (bilag 10).

Det fremgår af jordhåndteringsplanen, at analyseresultaterne konstaterede overskridelser af Miljøstyrelsens afskæringskriterier⁵ for tungmetallerne cadmium og zink i et niveau på mellem 0-0,5 m under terræn.

Der blev ikke konstateret overskridelser af jordkvalitetskriterierne for totalkulbrinter og PAH-forbindelser i jordprøverne. Der blev, i forbindelse med prøvetagningen noteret slagge og/eller beton og tegl i flere jordprøver omkring fundamenterne, hvilket vil kunne findes sporadisk på området.

Inden den øvrige jordhåndtering påbegyndes bortkøres det øverste jordlag ned til ca. 0,5 m under terræn i områderne hvor der er konstateret overskridelse af afskæringskriterier (ved boring B1, B7, B10 og B14). Se blå markering i Figur 4-3 nedenfor. Områderne afsættes af Rambøll inden afgravning påbegyndes. Den forurenede jord fra disse områder bortkøres efter anmeldelse til, og godkendelse af, Guldborgsund Kommune, til godkendt modtageranlæg. Den resterende jord på arealet genindbygges i projektet, såfremt jorden er genindbygningsegned og ikke indeholder fremmedlegemer f.eks. i form af slagge og tegl.

⁵ Liste over kvalitetskriterier i relation til forurenet jord. Opdateret juli 2021.

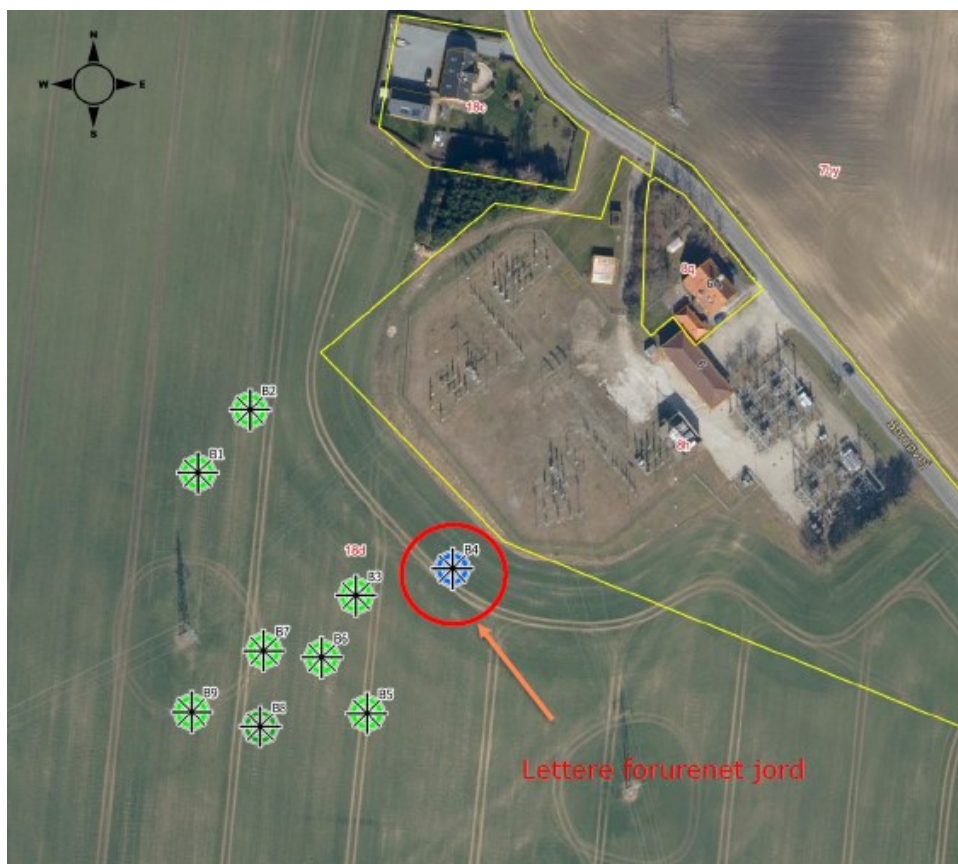
Figur 4-3. Mørkeblå markering angiver steder hvorfra der skal bortkøres forurenet jord. Kilde jordhåndteringsplan, bilag 10 figur 9.

Det fremgår af jordhåndteringsplanen at der i tilfælde af, at der skal bortkøres mere end 30 tons jord pr. jordprøve suppleres allerede udtagne jordprøver med yderligere jordprøver således at hvert jordparti bortkøres med 1 jordprøve pr. 30 tons jævnt fordelt over jordpartiet. De supplerende jordprøver analyseres ligeledes for totalkulbrinter, PAH-forbindelser og tungmetallerne bly, cadmium, kobber og zink (Pb, Cd, Cu og Zn) og kategoriseres efter jordflytningsbekendtgørelsens regler på baggrund af analyseresultaterne.

Jordhåndtering af jord fra arealer uden for V1-kortlagt område

Det fremgår af jordhåndteringsplanen (bilag 10) at Franck Geoteknik har den 13.9.2022 udført miljøscreening ved udtagning af jordprøver ved borer i det ikke-kortlagte areal, hvor der skal bygges ny højspændingsstation, regnvandsbassin og manøvrebbygning.

Ved miljøscreeningen blev der udtaget jordprøver i 9 borer se figur 4-5 i henholdsvis 0-0,5 m under terræn og i øverste intaktjordslag.

Figur 4-4 Placering af jordprøveboringer udenfor det V1-kortlagte areal, hvor der skal bygges ny højspændingsstation. Fra bilag 10, figur 8.

Analyseresultatet konstaterede overskridelse af jordkvalitetskriteriet for cadmium, i en prøve (B4). Øvrige analyseprøver overholdt jordkvalitetskriterierne for alle parametre. Det fremgår af jordhåndteringsplanen at det vurderes, at afsmitningen med cadmium kan skyldes gødskning af jorden i forbindelse med landbrugsaktiviteter, da cadmium er et biprodukt i fosfat gødning.

Jord fra det ikke-kortlagte område falder som udgangspunkt ikke ind under reglerne i jordflytningsbekendtgørelsen, men da der ved screening af jorden er konstateret en let overskridelse af jordkvalitetskriterium for cadmium vurderer bygherre at en mindre del af jorden som repræsenterer denne jordprøve, at skulle håndteres efter jordflytningsbekendtgørelsens regler.

Såfremt den lettere forurenede jord (overskrider jordkvalitetskriteriet) som opgraves fra området omkring B4 ikke kan genindbygges i projektet indenfor samme område, vil denne blive bortkørt separat som lettere forurennet jord på baggrund af den allerede udtagne jordprøve. Bygherre oplyser at områderne afsættes af Rambøll inden afgravning påbegyndes.

Den resterende jord fra området udenfor det kortlagte areal, som ikke falder ind under jordflytningsbekendtgørelsens regler, vil blive bortkørt som ren jord uden yderligere analyser og uden anmeldelse til Guldborgsund Kommune.

Mellemdpot til midlertidig opbevaring af jord

På den midlertidige depotplads øst for den nuværende station, etableres et mellemdpot til opbevaring af jord, se Figur 4-5 herunder.

Jord som ved miljøscreeningerne er kategoriseret som forurenet (over Miljøstyrelsens afskæringskriterier), køres ikke til mellemdepotet, men bortskaffes efter Guldborgsund Kommunes anvisning. I mellemdepotet vil jorden blive lagt i miler i henhold til jordflytningsbekendtgørelsens regler der maksimalt vil være 5 meter i bredden og 2,5 m i højden. Bygherre oplyser at der vil blive taget prøver af jorden i henhold til jordflytningsbekendtgørelsens regler om prøvetagning.

Figur 4-5. Placering af mellemdepot er angivet med gul markering. Fra jordhåndteringsplan, bilag 10, figur 10.

Al råjord kategoriseret som ren jord (overholder jordkvalitetskriterierne) eller lettere forurenet jord (under afskæringskriterierne) ønskes genanvendt i projektet i forbindelse med opfyldning af huller efter fjernelse af fundamenterne, i det omfang der er behov for det i projektet. Overskudsjord bortkøres iht. forureningsgrad, til godkendt modtageranlæg.

Bygherre oplyser at der vil blive ansøgt om landzonetilladelse ved Guldborgsund Kommune til etablering af de midlertidige depotpladser samt evt. tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19, der sikrer at et midlertidigt depot af jord ikke medfører forurening af jord og grundvand under depotet. Bygherre oplyser, at kommunen vil blive kontaktet for afklaring af, om mellemdepotet kræver tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Terrænregulering

Da en del af projektområdet er V1-kortlagt og projektområdet overlapper med udpeget område med særlige drikkevandsinteresser kræver bygge- og anlægsarbejdet en tilladelse efter jordforureningslovens § 8 stk. 2. Tilladelsen skal sikre, at bygge- og anlægsarbejdet ikke forøger risikoen for forurening af grundvand og overfladevand og at Region Sjællands senere offentlig indsats med at fjerne forurenet jord ikke umuliggøres eller fordyres væsentligt med gennemførelse af projektet.

Der udføres terrænregulering for at få udjævnet området, hvor højspændingsstationen skal etableres til en mere ensartet terrænkote. Terrænreguleringen foregår både på det nuværende stationsområde (matr.nr. 8h, Eskilstrup By, Eskilstrup), som delvist er V1-kortlagt af Region Sjælland og det nye stationsområde (matr.nr. 18d, Eskilstrup By, Eskilstrup). Da arealet er kortlagt med mulig forurening kræver det en tilladelse fra Guldborgsund Kommune i henhold til § 8 i jordforureningsloven før der må terrænreguleres på arealet. Det fremgår af bygherres udkast til § 8-ansøgning (bilag 11), at det øverste jordlag

ned til ca. 0,5 m under terræn omkring alle fundamenter, der skal fjernes, bortskaffes til godkendt jordmodtager efter Guldborgsund Kommunes anvisning og inden den øvrige jordhåndtering påbegyndes.

Etablering af nye grusveje på det V1-kortlagte område vurderer bygherre ikke vil hindre en senere indsats af Regionen for at fjerne jordforureningen, da bygherre vurderer, at de forureninger der kan ligge i jorden vil være centreret omkring selve fundamenterne. Bygherre vurderer endvidere, at tilladelsen efter jordforureningslovens § 8 ligeledes sikrer, at Regionens senere offentlige indsats ikke væsentlig fordyres eller umuliggøres og at projektet ikke medfører at forureningsrisikoen forværres.

Bygherre oplyser, at gravearbejdet inden for de kortlagte forurenede arealer sker under skærpet opmærksomhed for at sikre, at forurenede jord ikke sammenblandes med ren jord.

SGAV vurderer, at der gennem jordhåndteringsplan udarbejdet sammen med Guldborgsund Kommune og med opnåelse af de nødvendige tilladelser fra Guldborgsund Kommune efter jordforureningsloven og miljøbeskyttelsesloven, sikres mod risiko for at forringe den nuværende jordforurening i projektområdet i forbindelse med jordhåndtering herunder opbevaring af jord i depoter uden risiko for forurening af jord og vand (grundvand og overfladevand) samt bortskaffelse af jord efter kommunens anvisning.

4.8 Målsatte vandforekomster

Projektets påvirkninger på alle direkte og indirekte berørte vandområder har betydning for hvorvidt der kan ske tilstandsforringelser eller manglende målopfyldelse for de målsatte vandområder, jf. rammerne for beskyttelse af danske vandområder i gældende vandområdeplanerne for 2021-2027 og indsatsbekendtgørelsen. Projektets potentielle påvirkninger på målsatte vandforekomsters kvantitative og kvalitative tilstand vurderes i nedenstående afsnit.

4.8.1 Grundvand og drikkevand

Grundvandsforekomsterne opdeles i tre typer; terrænnære, regionale og dybe. Alle grundvandsforekomster er målsat til god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand i gældende vandområdeplanerne for 2021-2027. I projektbeskrivelsen redegøres der for tilstanden af grundvandsforekomster og områder med drikkevandsinteresser, som projektområdet overlapper med samt projektets potentielle påvirkninger af disse.

4.8.1.1 Målsatte grundvandsforekomster

Projektområdet krydser to regionale grundvandsforekomster henholdsvis (ID DK205_dkms_3001_ks), som er i god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand pga. pesticider og grundvandsforekomst (ID DK205_dkms_3614_kalk), som er i ringe kvantitativ og kemisk tilstand. Af Tabel 4.6 herunder fremgår vandplandata fra gældende vandområdeplan 2021-2027 for grundvandsforekomsterne samt ift. om der er sket ændringer af tilstandsvurderingerne, som følge af data i høringsversionen for genbesøget i 2024 af vandområdeplan 2021-2027.

Tabel 4.6. Oversigt over de nærmeste grundvandsforekomster til projektområdet og deres aktuelle tilstande. Alle grundvandsforekomster er i vandområdeplan 2021-2027 målsat til god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Afstand til projektområdet	Grundvandsforekomst	DK-vandområde ID nr.	Drikkevandsforekomst	Kvantitativ tilstand	Genbesøg	Kemisk tilstand	Genbesøg Kemisk tilstand	Årsag til manglende målopfyldelse
1,5 km	Terrænnær	DK205_dkms_3400_ks	nej	God	God	God	Ringe	Pesticider
3 km	Dyb	DK205_dkms_3569_ks	ja	God	God	God	God	

o m	Regional	DK205_dkms_3001_ks	ja	God	God	Ringe	Ringe	Pesticider
o m	Regional	DK205_dkms_3614_kalk	ja	Ringe	Ringe	Ringe	Ringe	Pesticider og vandindvin- ding >30 %

Grundvandsforekomsterne kan potentielt blive påvirket som følge af ændring i de hydrologiske forhold, hvilket omfatter ændrede afstrømningsforhold for overfladevand, dybe udgravninger og eks. dræneffekter langs med sandlaget omkring nedgravede kabelanlæg. Derudover kan der være potentiel risiko for mobilisering eller frigivelse af miljøfarlige forurenende stoffer ved gravearbejde på V1-kortlagte areal.

Anlægsfasen

Bygherre oplyser, at der ikke vil være behov for permanent grundvandssænkning i forbindelse med projektet, men det kan blive nødvendigt i forbindelse med tørholdelse af udgravninger til fundamenter og kabelanlæg, at bortlede højtstående grundvand. I så fald vil vandet bortledes til nedsivning i et punkt i terrænet minimum 25 m fra recipient, og hvor hældningen er væk fra recipienter, så der ikke er risiko for, at det løber overfladisk af til dem. Oppumpet vand ledes derved tilbage til samme grundvandsmagasin. Såfremt der mod forventning ikke kan sikres bortledning af vand ved nedsivning lokalt på terræn, og der bliver behov for udledning til recipient, er der tale om en projektændring af det ansøgte projekt.

Kabelgravene anlægges med en dybde på ca. 1,5 m og står åbne i kort tid (op til 10 dage), og bygherre forventer, at vandmængderne vil være begrænsede og at der generelt ikke sker ændringer af grundvandspejlet i forbindelse anlægsarbejdet eller ved evt. retableringer af ødelagte dræn.

Efter fundamenterne er fjernet vil der kunne ske nedsivning af overfladevand i det enkelte punkt, men det er bygherres vurdering, at påvirkningen vil være minimal og uvæsentlig, eftersom der er tale om blotlæggelse af ca. 130 m² jord fordelt over et område på ca. 6.000 m².

Da arealændringer i det kortlagte areal er omfattet krav om § 8-tilladelse i henhold til jordforureningsloven, har Guldborgsund Kommune, som er myndighed på området, mulighed for at stille vilkår for at sikre, at projektet ikke medfører en risiko for forurening af grundvandet. På baggrund af denne forudsætning for anlægsarbejdet vurderer SGAV at projektet ikke påvirker grundvandsforekomsterne i anlægsfasen kvalitativt. Ligeledes vurderer SGAV at projektet ikke medfører ændringer af grundvandsforekomster kvantitativt idet oppumpet vand ledes tilbage til samme grundvandsmagasin.

Driftsfasen

Kablerne anlægges i et ca. 30 cm tykt sandlag i kabelgrav. Risikoen for dræneffekt langs med kabelgraven i sandlaget forudsætter dels, at de omgivende jordlag er mindre permeable end kabelgravens sandlag, og dels at der er en gradient langs med kabelgravens bund, som kan give anledning til vandbevægelse. Risikoen elimineres ved at placere kabelanlægget i områder med fladt terræn, hvor kabelgravens bund er uden gradient. Da sandlaget ligger i et omgivende lerlag vurderer bygherre, at der ikke vil være dræneffekter fra sandlaget i kabelgraven.

Terrænregulering samt opsamling af regnvand via omfangsdræn medfører at nedbøren i projektområdet udledes til etableret regnvandsbassin med udledning via sandfang til Sørup Å. Ændringen af afvanding i projektområdet vurderes af bygherre ikke at påvirke beskyttede grundvandsforekomster.

På stationen opstilles der transformere, hvor der anvendes olie til elektrisk isolation og køling. Transformerne opføres på støbt fundament, og der støbes et tæt kar under transformeren, der kan rumme den indeholdende mængde olie. Herved er det muligt at opsamle al den olie, som ellers ville kunne spredes til omgivelserne ved akut havari. Der er installeret alarm for at sikre utilsigtet udslip af olie. Alarmen registrerer pludseligt fald, hvis der er tilløb til olieudskilleren og medfører, at der mekanisk lukkes for

systemet. Ved almindelig drift udledes regnvand fra transformerfundamentet via olieudskillere og sandfang til regnvandsbassinet.

I driftsfasen vil der ikke blive anvendt sprøjtemidler på arealerne.

Opsamling og udledning af overfladevand kræver tilladelse fra Guldborgsund Kommune i henhold til spildevandsbekendtgørelsen. SGAV vurderer, at der i driftsfasen ikke foregår aktiviteter, der kan påvirke grundvandet på baggrund af ovenstående og ansøgningsmaterialet.

På det foreliggende grundlag vurderer SGAV, at projektet ikke medfører risiko for at forringe den eksisterende grundvandstilstand, hverken kvantitativt eller kvalitativt i anlægs- eller driftsfasen eller forhindre målopfyldelse for målsatte grundvandsforekomster, jf. lov om vandplanlægning og tilhørende bekendtgørelser.

4.8.1.2 Drikkevandsinteresser

Projektet ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) for Nord- og Midtfalster. Den nærmeste vandindvinding er privat (ID V95.00) og ligger ca. 300 m syd for projektområdet. Projektområdet overlapper ikke med indvindingsopland til offentligt vandværk.

Bygherre vurderer, at anlægsarbejdet ikke vil have betydning for drikkevandsinteresserne i området. Det skyldes at der sikres mod mobilisering af forurenede jord gennem nødvendige § 8-tilladelse og jordhåndteringsplan der sikrer at forurenede jord ikke flyttes rundt på matriklen, men håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med jordflytningsbekendtgørelsen samt kommunens regulativer og anvisninger (se afsnit 4.7 om jordforurening). Der er ikke behov for grundvandssænkning i anlægsfasen.

I udgravningerne er der risiko for en mernedsivning af overfladevand til det underliggende grundvand. Bygherre vurderer, at merpåvirkningen vil være minimal og uvæsentlig, eftersom der er tale om blotlæggelse af ca. 130 m² jord fordelt over et område på ca. 6.000 m².

SGAV vurderer, at projektet i anlægsfasen ikke vil påvirke drikkevandsinteresser, da projektet ikke vurderes at udgøre en risiko for at forringe forureningstilstanden i projektområdet eller medføre mobilisering af miljøfremmede forurenende stoffer. Det begrundes SGAV med at den nødvendige § 8-tilladelse sikrer, at anlægsarbejdet ikke forøger risikoen for forurening af grundvand og overfladevand (Sørup Å), og at Region Sjællands senere offentlig indsats ikke umuliggøres eller fordyres væsentligt.

Det fremgår af kloakplanen (bilag 6), at manøvrebygningen tilsluttes offentlig vandforsyning fra Sørupvej, hvilket vil kræve en tilslutningstilladelse fra Guldborgsund Forsyning.

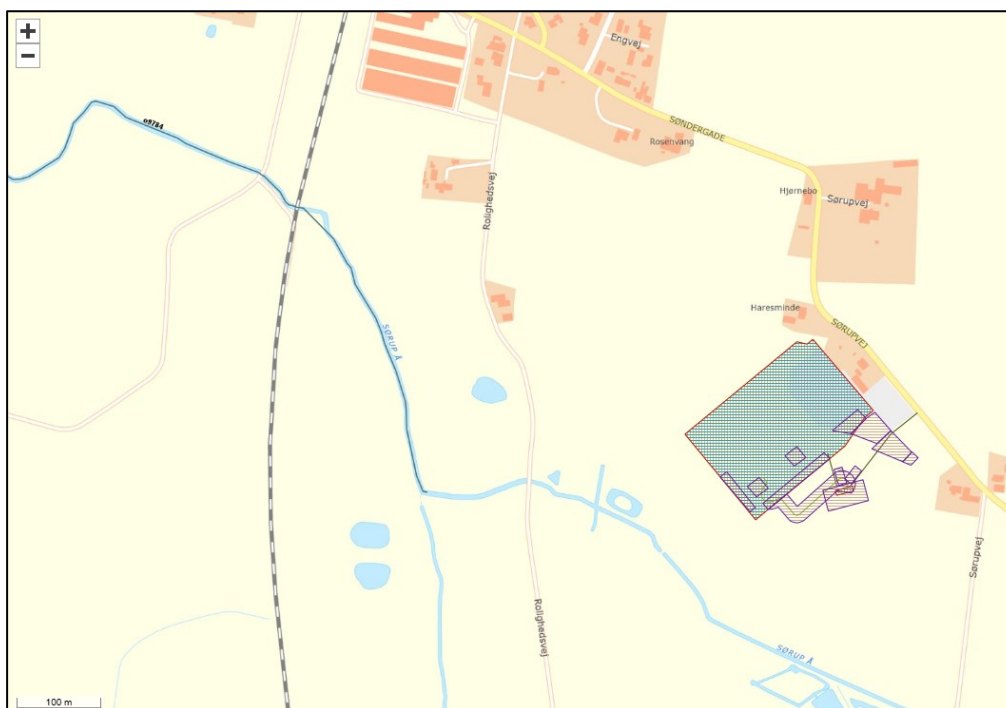
SGAV vurderer at projektet i driftsfasen ikke omfatter aktiviteter der medfører påvirkning af drikkevandsinteresser herunder hverken almen eller privat drikkevandsindvinding.

4.8.2 Målsatte overfladevandforekomster

4.8.2.1 Målsatte vandløb

Den potentielle påvirkning af målsatte vandløb afhænger af om vandløbet berøres direkte eller indirekte. Nærmeste vandløb til projektområdet med målsatte strækninger er Sørup Å som ligger ca. 100 m syd for projektområdet og med målsat strækninger ca. 300 m nedstrøms, vist på Figur 4-6.

I driftsfasen udledes overfladevand fra projektområdet via regnvandsbassin med renseløsninger og vandbremse inden direkte til Sørup Å. I en afstand af ca. 300 m nedstrøms udledningspunktet er vandløbet målsat (vandområde Sørup Å 17F, DK-vandområde ID 09784).

Figur 4-6. Kort der viser målsatte strækning af Sørup Å (17F (09784)), beliggende ca. 300 m vest for projektområdet. Kilde MiljøGIS.

I forbindelse med projektet kan der potentiel være risiko for at påvirke det målsatte vandløb ved aktiviteter, der kan medføre mobilisering og udvaskning af miljøfarlige forurenende stoffer, ændringer i afstrømningsforhold samt udledning af sediment ved gravearbejde i vandløbsbrink. Herunder fremgår vurdering af risikoen for at påvirke det målsatte vandløb, Sørup Å 17F (09784).

Målsat vandløb, Sørup Å 17F (09784)

Sørup Å 17F (09784) er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand jf. vandområdeplan 2021-2027. Vandområdets aktuelle tilstand fremgår af Tabel 4.7. Data er fra vandområdeplan 2021-2027 og omfatter hhv. den samlede økologiske tilstand for det målsatte vandløb, tilstanden for de økologiske kvalitets-elementer (makrofyter, fytobenthos, bentiske invertebrater og fisk), den kemiske tilstand og tilstanden for nationalspecifikke stoffer. Af tabellen fremgår endvidere opdateret data⁶ fra genbesøg i 2024 af vandområdeplanen.

Tabel 4.7. Vandplandata fra vandområdeplan 2021-2027 samt data fra høringsversionen af genbesøget i 2024 af vandområdeplan 2021-2027.

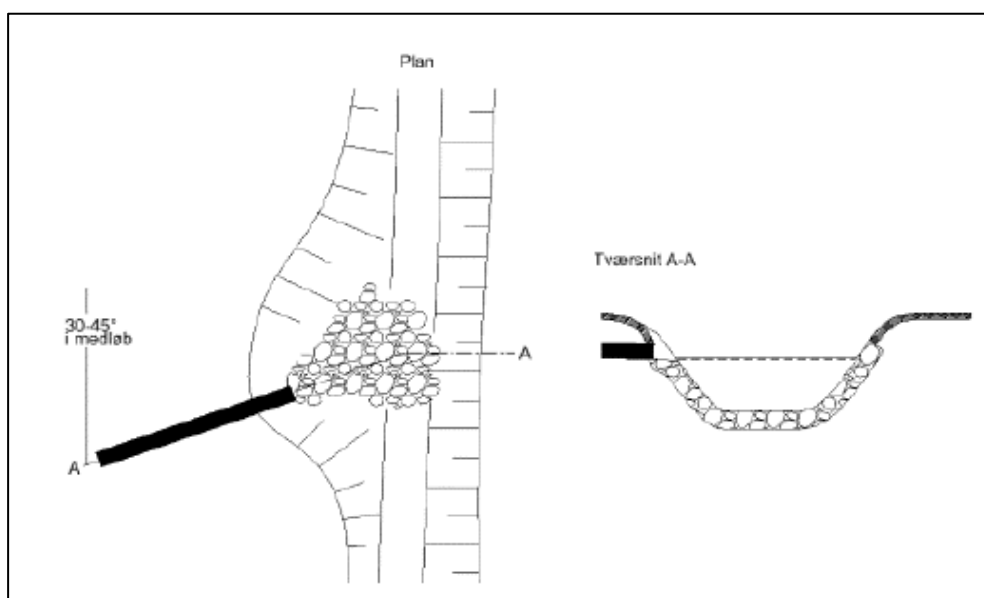
SØRUP Å, 17F (DK-vandområde ID 09784)				
Kvalitetselement	Økologisk miljømål	Økologisk tilstand	Aktuel tilstand jf. data i genbesøg (2024)	Bemærkning
Samlet økologisk tilstand/potentiale	God	Ukendt	Moderat	
Planter (makrofyter) (DVPI)	God	Ukendt	Ukendt	
Alger (fyto-benthos) (DVAI)	God	Ukendt	Ukendt	

⁶ <https://vandplandata.dk/vp3genbesoeg2024/vandomraade/vandloeb/DKRIVER4056>

Smådyr (bentiske invertebrater) (DVFI)	God	Ukendt	Ukendt	
Fisk (DFFV)	God	Ukendt	Ukendt	
Morfologiske forhold	Ukendt	Målt, men ikke anvendt	Målt, men ikke anvendt	
Nationalt specifikke stoffer	God	Ukendt	Ikke-god	er ikke god pga. kobber og zink
Kemisk tilstand	God	Ukendt	God	
Indsats	Ingen		Ingen	

Anlægsfasen

Fra det nyetablerede regnvandsbassin etableres et nyt udløb direkte til Sørup Å. Udløbet er placeret ca. 300 m opstrøms den målsatte strækning af Sørup Å 17F (09784). Det fremgår af beskrivelsen for afløb i jord (bilag 12, afsnit 3.6.10.3), at brinkerne ved udledningspunktet sikres mod erosion, ved udlægning af sten. Udløbsrøret placeres så underkanten af røret er mindst 20 cm over vandløbsbunden, se Figur 4-7.

Figur 4-7. Udløb i Sørup Å. Fra Energinets arbejdsbeskrivelse 3 – Afløb i jord, bilag 12, afsnit 3.6.10.3.

SGAV vurderer at påvirkningen af vandløbet, Sørup Å, begrænser sig til lokal midlertidig sedimentpåvirkning ved anlæg af stensikring og udløbsrør ved udledningspunktet som ikke vurderes at påvirke 300 m nedstrøms til den målsatte strækning af Sørup Å 17F (09784). Da det vurderes at være en mindre mængde sediment som hurtigt vil bundfælde. Derved vil de målsatte strækninger der ligger længere nedstrøms, hvilke omfatter Sørup Å (08094) og Sørup Å (09783) inden udløb i kystvandet Guldborgsund heller ikke påvirkes af sedimentudledning. Øvrige anlægsaktiviteter i anlægsfasen vurderer SGAV ikke medfører potentiel risiko for påvirkning af det målsatte vandløb Sørup Å 17F (09784).

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet i anlægsfasen med de nødvendige tilladelser til hhv. udledningstilladelse samt anlæg af udløbsrør til naturbeskyttet vandløb herunder evt. dispensation fra naturbeskyttelsesloven til etablering af stensikring og udløbsrør, kan realiseres uden at medføre risiko for at forringe den eksisterende tilstand i målsatte vandområder eller forhindre målopfyldelse for målsatte vandløbsforekomster, jf. lov om vandplanlægning og dertilhørende bekendtgørelser.

Driftsfasen

Bygherre oplyser at der i driftsfasen ikke anvendes kemiske bekæmpelsesmidler på stationsarealet. Det vurderes af bygherre at, projektet ikke medfører en påvirkning af det målsatte vandløb, Sørup Å 17F (ID 09784). Vurderingen er begrundet i et supplerende notat til projektbeskrivelsen om afledning af overfladevand, bilag 8. Af notatet fremgår, at de stoffer der vil være i overfladevandet fra projektområdet i driftsfasen, stammer fra det materiale, der vil kunne afvaskes med nedbør på tag og komponenter.

Det fremgår endvidere af notatet, at tungmetaller generelt er immobile i jorden og selvom koncentrationen af metaller i overfladevandet ikke kendes på forhånd, vurderer bygherre det rimeligt at antage, at koncentrationen af metaller i drænvandet fra stationsområdet er ubetydelig pga. tilbageholdelsen i jordmatricen. Drænvandet opsamles i regnvandsbassinet, der er dimensioneret til en udledningshastighed på maksimalt 1 l/s/ha og har et permanent vådt volumen. Her vil partikelbundet materiale yderligere tilbageholdes ved bundfældning. Bygherre vurderer derfor, at det kan udelukkes, at udledte stoffer i overfladevandet vil kunne give anledning til en målbar koncentrationsstigning af metaller i vandløbet. Bygherre vurderer endvidere at der ikke vil være en hydraulisk påvirkning af vandløbet, da udledningen neddroles til det niveau som Guldborgssund Kommune kræver jf. nødvendig udledningstilladelse.

Alle olieholdige komponenter har indbygget opsamlingskar der i tilfælde af havari fungerer som opsamlingskar med olieudskiller og en alarm der aktiverer mekanisk aflukning af systemet, hvormed olien ikke kan komme i kontakt med hverken grundvand- eller overfladevandsforekomster.

SGAV vurderer, at projektet i driftsfasen ikke omfatter aktiviteter der vil påvirke det målsatte vandløb Sørup Å 17F (09784) eller medføre ændringer i tilstandsklassen for vandområdets kvalitetselementer eller hindre målopfyldelse for vandområdet. Dette begrundes SGAV med, at de renseløsninger bygherre har redegjort for anvendes før udledning af overfladevand fra projektområdet via regnvandsbassin, forventes at rense tilstrækkeligt til, at udledningen ikke medfører tilstandsforringelse af målsatte vandområder eller forhindrer målopfyldelse for målsatte vandløbsforekomster, jf. lov om vandplanlægning⁷ og dertilhørende bekendtgørelser.

4.8.2.2 Målsatte søer og kystvand

Inden for projektområdet er der ingen målsatte søer. Nærmeste målsatte sø er Borremosen, Krabbes Mose (DK Vandområde ID DKLAKE 2511) der ligger ca. 3 km sydøst for projektområdet.

SGAV vurderer at, projektet ikke medfører risiko for at forringe den eksisterende tilstand eller forhindrer målopfyldelse for målsatte søer, da der ikke er hydrologisk forbindelse til målsatte søer og på grund af projektets karakter med begrænset lokale støj og støv påvirkninger i anlægsfasen og ingen emissioner i driftsfasen.

Kystvandet Guldborgsund i Smålandsfarvandet (DK-vandområde id 38) er i hydrologisk forbindelse med projektområdet via Sørup Å, som udmunder i kystvandet ca. 7 km nedstrøms udløbspunktet fra regnvandsbassinet. Vandplandata for kystvandet er angivet i Tabel 4.8 herunder.

Tabel 4.8. Vandplandata for kystvandet Guldborgsund (38) fra vandområdeplan 2021-2027 samt data fra høringsversionen af genbesøget i 2024 af vandområdeplan 2021-2027.

Guldborgsund (DK-vandområde ID 09783)			
Kvalitetselement	Økologisk miljø-mål	Økologisk tilstand/potential	Aktuel tilstand jf. data i genbesøg (2024)
Samlet økologisk tilstand/potential	God	Moderat	Moderat
Fytoplankton	God	Høj	Høj

⁷ Lovbekendtgørelse om vandplanlægning nr. 126 af 26/01/2017

Rodfæstede planter (dækfrøede)	God	Moderat	God
Bentiske invertebrater	God	Ukendt	Ukendt
Vandets klarhed	God	Ikke anvendelig	Ikke anvendelig
iltforhold	God	Ikke anvendelig	Ukendt
Nationalt specifikke stoffer	God	Ukendt	Ikke-god
Kemisk tilstand	God	Ikke-god	Ikke-god

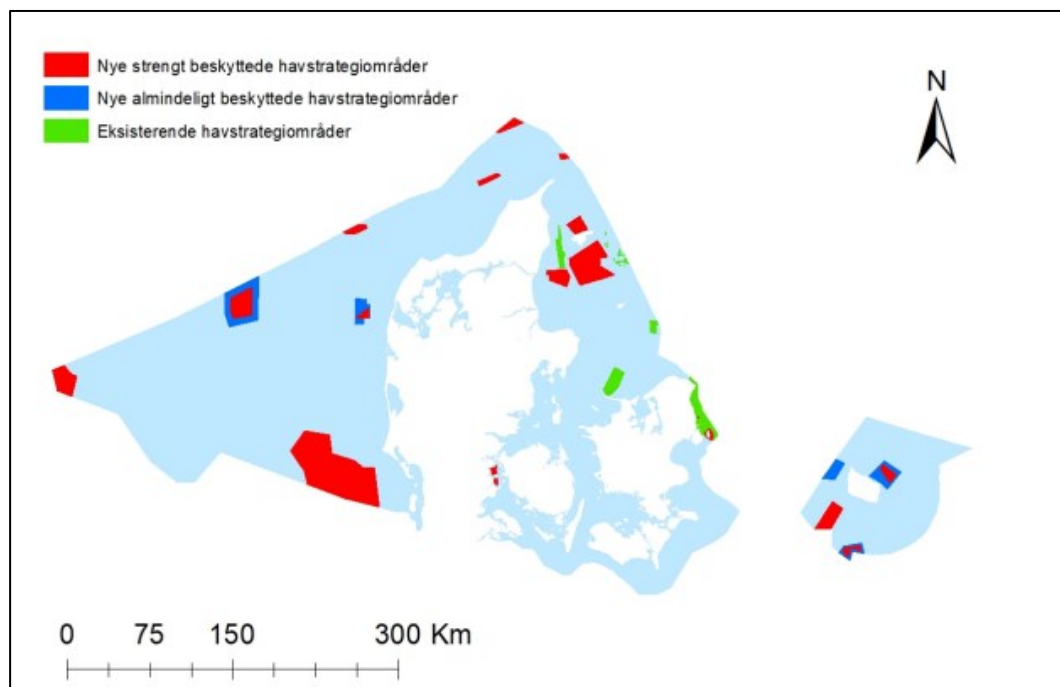
SGAV vurderer at kystvandet ikke vil påvirkes af projektet, da det vurderes at der ikke er risiko for forringelse af den aktuelle tilstand af de målsatte strækninger af Sørup Å som beskrevet i afsnit 4.8.2.1, der ligger opstrøms kystvandet eller forhindre målopfyldelse af målsatte vandforekomster, jf. lov om vandplanlægning og dertilhørende bekendtgørelser.

4.8.3 Samlet vurdering for målsatte vandforekomster

SGAV vurderer på baggrund af ovenstående afsnit om målsatte vandforekomster, at projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil medføre påvirkninger, der kan forringe den aktuelle tilstand eller forhindre målopfyldelse for de berørte målsatte vandforekomster, jf. lov om vandplanlægning.

4.9 Havstrategi

Havstrategien er målrettet hele det marine økosystem og er inddelt i 11 emner, kaldt for deskriptorer, der hver især beskriver en række tilstandselementer og påvirkninger i havmiljøet. Deskriptorerne giver tilsammen en helhedsorienteret vurdering af havmiljøets tilstand. Af Figur 4-8 herunder ses placeringen af de udpegede havstrategiområder. Det fremgår af figuren at der ikke er udpeget havstrategiområder tilknyttet kystvandet Guldborgsund, som er projektområdets slutrecipient.

Figur 4-8. Udpegede havstrategiområder. Kilde Miljøministeriets "Udpegning af beskyttede havstrategiområder - Tillæg til indsatsprogrammet for Danmarks Havstrategi II" juni 2024.

SGAV vurderer, at projektet ikke vil påvirke havstrategiområderne og havets økosystem. Dette begrundes med, at projektet sker på land og jf. afsnit 4.8 vurderes ikke at medføre direkte eller indirekte påvirkninger på havmiljøet ved at tilføre forurenende stoffer til havet, i hverken anlægs- eller driftsfasen. SGAV vurderer at projektet, hverken i anlægs- eller driftsfasen, er til hinder for målopfyldelse af Danmarks havstrategi, idet projektet ikke har væsentlig påvirkning for strategiens deskriptorer og dermed ikke hindrer god miljøtilstand i havets økosystemer, jf. lov om havstrategi⁸.

4.10 Kystnærhedszonen, bygge- og beskyttelseslinjer

Projektområdet er ikke omfattet af hverken kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller å- og søbeskyttelseslinjer. Der er ca. 2,5 m til nærmeste å-beskyttelseslinje og ca. 2,2 km til kystnærhedszonen. Projektområdet er beliggende uden for nærmeste skovbyggelinje, som ligger ca. 1,3 km sydøst for projektområdet.

4.11 Oversvømmelsesrisici

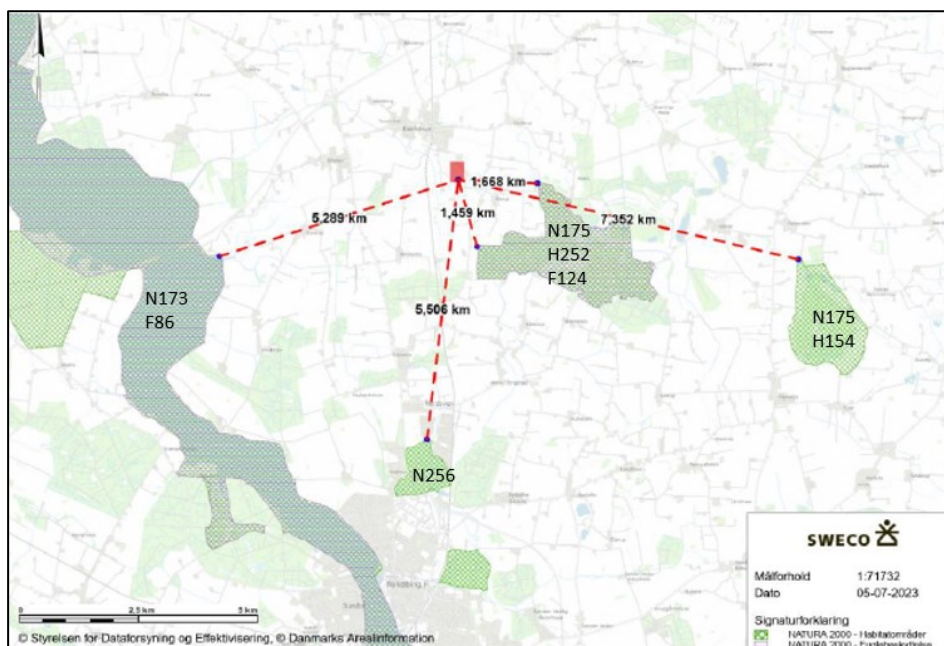
Projektområdet ligger ikke inden for områder udpeget i Guldborgsund Kommunes klimahandlings- eller risikostyringsplan. Af Guldborgsund Kommunes lokalplan 222 for området fremgår at lokalplanområdet ikke er omfattet af oversvømmelsesrisiko fra havet (ca. 7,5 meter over havet) og at regnvand skal håndteres på egen grund via lokal afledning af regnvand (LAR-løsninger), eller der skal søges om udledningstilladelse til nærmeste recipient. Afvanding inden for stationsområdet sker ved opsamling af overfladevand i regnvandsbassin med udledning til Sørup Å, hvortil byherre ansøger Guldborgsund Kommune om udledningstilladelse til.

4.12 Beskyttet natur og beskyttede arter

4.12.1 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder er udpeget til at opretholde naturtyper og bestande af arter, som findes i Danmark, og sikre gunstig tilstand for disse. Natura 2000-områderne består af habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. Hvert område er udpeget for at beskytte bestemte arter og naturtyper, der er værdifulde, sjældne eller truede i EU-landene. Alle habitatområder har til formål at beskytte og genoprette en gunstig bevaringsstatus for bestemte naturtyper og arter af dyr og planter, mens fuglebeskyttelsesområderne har til formål at beskytte bestemte fuglearter, der eksempelvis er følsomme over for ændringer af levesteder. Af Figur 4-9 herunder ses afstandene til de nærmeste Natura 2000-områder i forhold til projektområdet, som er angivet ved rød firkant på figuren.

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 123 af 01/02/2024. Bekendtgørelse af lov om havstrategi.

Figur 4-9. Oversigt over afstande mellem projektområdet og de nærmeste Natura 2000-områder. Fra bilag 17 bygherres væsentlighedsvurdering med tilføjet angivelse af navne for områderne på kortet.

Bygherres Natura 2000-væsentlighedsvurdering, bilag 17, er udført i henhold til habitatbekendtgørelsens⁹ § 6, stk. 1. Væsentlighedsvurderingen omfatter en redegørelse og vurdering af om projektets anlægs- eller driftsfase i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter (kumulative påvirkninger), vil medføre potentielle, væsentlige påvirkninger på arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for relevante nærliggende Natura 2000-områder eller påvirke områdernes integritet.

Bygherres væsentlighedsvurdering er afgrænset til at omhandle projektet potentielle påvirkning af Natura 2000-område nr. 175 (N175 Horreby Lyng og Listrup Lyng) og fuglebeskyttelsesområde nr. 86 (F86 Guldborgsund) som er en del af Natura 2000-område nr. 173 (N173).

Det fremgår af væsentlighedsvurderingen at da Horreby Lyng ligger 7,7 km fra projektområdet, og udelukkende består af habitatnaturtyper, vurderer bygherre at H154 ikke påvirkes af det planlagte projekt. Da udpegningsgrundlaget for H154 også omfatter to udpegningsarter har SGAV medtaget området i nedenstående afsnit.

De potentielle påvirkninger på udpegningsgrundlagene for Natura 2000-områderne er beskrevet i nedenstående afsnit for henholdsvis habitatnaturtyper, arter samt fugle.

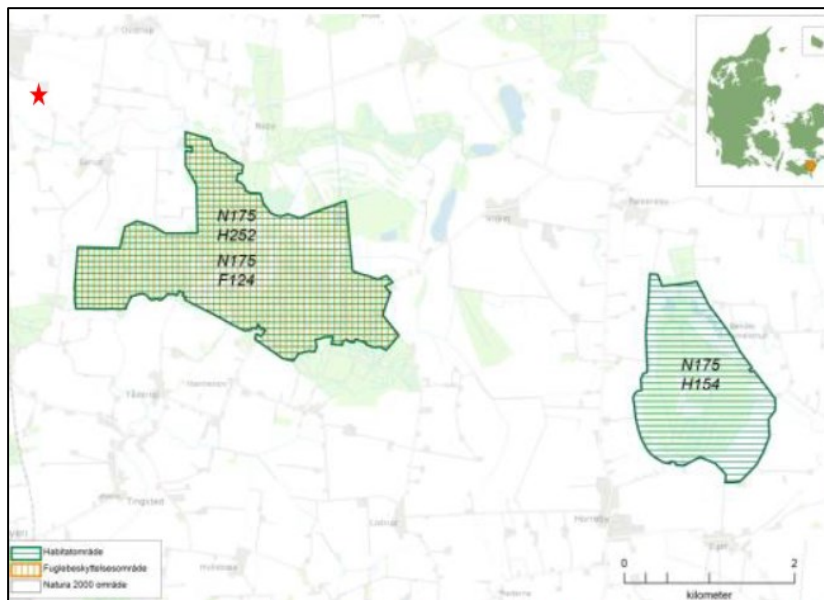
Potentielle påvirkninger på bilag IV-arter fremgår af afsnit 4.12.3.

4.12.1.1 N175 Horreby Lyng og Listrup Lyng

Natura 2000-område nr. 175 (N175, Horreby Lyng og Listrup Lyng), ligger ca. 1,3 km øst for projektområdet. Det er det Natura 2000-område som ligger tættest på projektområdet.

⁹ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 21/08/2023

N175 omfatter henholdsvis habitatområde H252 (Listrup Lyng) og fuglebeskyttelsesområde F124 (Listrup Lyng), der ligger ca. 1,3 km øst for projektområdet samt habitatområde H154 (Horreby Lyng), der ligger ca. 7,7 km øst for projektområdet. Se Figur 4-10 herunder.

Figur 4-10. Kort over Natura 2000-området N175. Fra væsentlighedsvurdering, bilag 17, figur 3. SGAV har tilføjet rød stjerne der markerer projektområdets beliggenhed.

4.12.1.1.1 H252 (Listrup Lyng)

For hvert habitatområde gælder et udpegningsgrundlag, som rummer væsentlige forekomster af arter og naturtyper, der er omfattet af naturdirektiverne. Udpegningsgrundlaget for habitatområde H252 omfatter 11 naturtyper og 2 arter (se Tabel 4.9).

Tabel 4.9. Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Elle- og askeskov (91E0) er ikke tilstede i habitatområde H252

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 252		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Brunvandet sø (3160)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Hængesæk (7140)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor kærguldsmed (1042)	Sumpvindelsnegl (1016)

Habitatnaturtyper i H252

H252 er specielt udpeget for at sikre arealet af habitatnaturtyper i Listrup Lyng (H252). Hvilket omfatter at sikre arealet af skovnaturtyperne samt rigkær (7230) og hængesæk (7140) og skabe, så vidt muligt, sammenhæng mellem forekomsterne af skovhabitatnaturtyperne. Derudover skal udpegningsgrundlaget sikre levesteder for arterne på områdets udpegningsgrundlag, især stor kærguldsmed, men også

kombinationen af ferske søer, enge og rørskove og i fuglebeskyttelsesområdet skal sikres levesteder for ynglefuglene på udpegningsgrundlaget.

Den økologiske integritet i området skal sikres ved at opnå hensigtsmæssige hydrologiforhold og drift/pleje af naturtyper i området, med en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

SGAV vurderer, at projektet ikke medfører aktiviteter eller emissioner i hverken anlægs- eller driftsfasen, som kan påvirke habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget for H252. Det begrundes SGAV med, at anlægsaktiviteterne kun medfører lokale støv- og støjgener og ingen vibrationer, luft- eller lugtpåvirkninger og i driftsfasen foregår der ikke støjende, støvende aktiviteter eller luftemissioner. Der er ikke hydrologisk sammenhæng mellem projektområdet og H252 og dermed ikke risiko for at påvirke med ændringer i afvandingsforhold eller frigivelse af miljøfarlige forurenende stoffer eller næringsstoffer, som kan forringe den aktuelle tilstand eller hindre opnåelsen af gunstig bevaringsstatus af de udpegede naturtyper i H232 i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Udpegningsarter i H252

Stor kærguldsmed

Det fremgår af bilag IV-håndbogen¹⁰, at stor kærguldsmed lever af mindre insekter både i voksenstadie såvel som i nymfestadiet. De voksne individer lever på land og det 1-2-årige juvenil stadium (nymfestadiet) gennemføres under vand. Ynglehabitaterne er kendetegnet ved at være små, solbeskinnede næringsfattige habitater i søer, damme, moser og fattigkær, hvor der er et lavvandet område med rig undervandsvegetation. De voksne individer, især hannerne har en høj spredningskapacitet på op til 27 km, men arten er relativt stedfaste når der forekommer mange tætliggende habitater. Flyvetiden for stor kærguldsmed er perioden maj-juli afhængigt af årets klimaforhold.

Stor kærguldsmed findes i Listrup Lyng. Arten foretrækker rene, næringsfattige eller svagt næringsrige stillestående søer, men findes også ved brunvandede skovsøer og ved gamle tørvegrave. Den foretrækker solrige levesteder med rig undervandsvegetation.

Det fremgår af bygherres væsentlighedsvurdering, at der ikke er fundet egnede levesteder for stor kærguldsmed inden for projektområdet, og der er ikke foreliggende registreringer af arten i projektområdet. Nærmeste potentielle levested for stor kærguldsmed vurderer bygherre er ca. 100 m sydvest for projektområdet ved Sørup Å, hvor vandløbet ligger i mosaiknatur med søer og mose.

Da projektet ikke medfører ændringer i de nærliggende naturområder hverken fysisk eller i de hydrologiske forhold vurderer bygherre, at projektet ikke vil have en påvirkning på potentielle levesteder for stor kærguldsmed i nærheden af projektområdet eller levestederne inden for H252 i hverken anlægs- eller driftsfasen.

SGAV vurderer jf. afsnit 4.1 om målsatte vandforekomster, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af projektet på den aktuelle økologiske tilstand af Sørup Å og vurderer på det foreliggende grundlag, herunder de manglende fund af stor kærguldsmed i området samt at stor kærguldsmed ikke er registreret i tilknytning til Sørup Å, at projektet ikke vil påvirke potentielle eller eksisterende yngle- og rasteområder for stor kærguldsmed, i hverken anlægs- eller driftsfasen eller på anden vis påvirke bestandstørrelsen af stor kærguldsmed.

¹⁰ Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV del 1 – (2023)

Sumpvindelsnegl

Af bilag IV-håndbogen¹¹, fremgår det at sumpvindelsnegl lever i kalkholdig, ret lysåben mose, væld, sumpskov, ved søkant/rørsump og vandløbskant med ret stabilt sumpet/våd eller vanddækket bund eller undtagelsesvis blot fugtig bund. Vegetation er gerne høj og tit fladedækkende bestående af eks. kær-star, høj sødgræs, stiv star, hvas avneknippe eller mindre hyppigt top-star, tykakset star, grenet pindsvineknop, gul iris eller rørgræs. Sumpvindelsnegl lever således typisk på ældre eller visne blade af disse arter.

Det fremgår af bygherres væsentlighedsvurdering at, sumpvindelsnegl har en fast forekomst i H252, men artens reelle udbredelse i området er ukendt. Bygherre vurderer, at der ikke er egnede levesteder for sumpvindelsnegl inden for projektområdet og at projektet ikke vil have nogen påvirkning på yngle- og rasteområder for sumpvindelsnegl eller deres levevilkår inden for H252, da der ikke ændres på de hydrologiske forhold eller artens levesteder i habitatområdet.

SGAV vurderer ligeledes, på det foreliggende grundlag, at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning af potentielle eller eksisterende yngle- og rasteområder og fourageringsområder for sumpvindelsnegl i hverken anlægs- eller driftsfasen eller på anden vis påvirke bestandstørrelsen af sumpvindelsnegl.

4.12.1.1.2 H154 (Horreby Lyng)

I Natura 2000-område N175 er H154 specielt udpeget for at beskytte højmosen i Horreby Lyng, hvor der findes karakteristiske højmoseplanter såsom forskellige mosarter, rundbladet soldug, tranebær, liden- og alm. blærerod, hvid næbfrø og rosmarinlyng. På tørvebrinkerne findes der stedvist store bestande af kongebregne og i områder hvor tidligere tørvegravning har resulteret i kontakt med den underliggende kalkgytje, findes bestande af hvas avneknippe. Vest og nord for mosen, findes rigkær, med bl.a. maj-gøgeurt og løgurt. Udpegningsgrundlaget for H154 omfatter 10 naturtyper og 2 udpegningsarter, som fremgår af Tabel 4.10.

*Tabel 4.10. Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype.*

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 154		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Kransnålsø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Avneknippemose* (7210)
	Rigkær (7230)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor kærguldsmed (1042)	Bredøret flagermus (1308)

I de nedstående afsnit redegøres for vurdering af projektets påvirkning af habitatområdet (H154) og fuglebeskyttelsesområdet (F124).

¹¹ Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV del 1 – (2023) og Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Del 2 – Odder og flagermus (2024)

Habitatnaturtyper i H154

SGAV vurderer, at projektet ikke medfører aktiviteter eller emissioner i hverken anlægs- eller driftsfasen, som kan påvirke habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget for H154, der ligger ca. 7,7 km fra projektområdet. Det skyldes at anlægsaktiviteterne alene vurderes at medføre midlertidige lokale støv- og støjgener og ingen vibrationer, luft- eller lugtpåvirkninger i anlægsfasen. I driftsfasen foregår der begrænset støjende og ingen støvende aktiviteter eller luftemissioner og projektet vurderes derfor heller ikke at påvirke habitatnaturen i H154 i driftsfasen. Ligeledes er der ikke hydrologisk sammenhæng mellem projektområdet og H154 og dermed ikke risiko for at forringe den aktuelle tilstand eller hindre opnåelsen af gunstig bevaringsstatus af de udpegede naturtyper i H154 i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Udpegningsarter i H154

Stor kærguldsmed

Højmosen i H154 er levested for stor kærguldsmed (1042), som første gang blev registreret i området i 2004. Det fremgår af bygherres væsentlighedsvurdering, at der ikke er fundet egnede levesteder for stor kærguldsmed inden for projektområdet, og der er heller ikke registreringer af arten i projektområdet.

SGAV vurderer ligesom i afsnit 4.12.1.1.1., at projektet ikke påvirker potentielle eller eksisterende yngle- og rasteområder og fourageringsområder for stor kærguldsmed i hverken anlægs- eller driftsfasen eller på anden vis vurderes at påvirke bestandstørrelsen af stor kærguldsmed eller dens levesteder i H154. Det begrundes SGAV med projektets karakter med lokale støv- og støjgener i anlægsfasen og uden væsentlig påvirkning af Sørup Å i driftsfasen samt, at der ikke vurderes at være egnede yngle- og rasteområder for stor kærguldsmed i projektområdet og at der ikke er registreret fund af stor kærguldsmed i tilknytning til nærmeste naturområder ved Sørup Å.

Bredøret flagermus

Det fremgår af bygherres væsentlighedsvurdering at bredøret flagermus er en ny udpegningsart for H154, og er derfor endnu ikke blevet eftersøgt i området i forbindelse med det nationale overvågningsprogram (NOVANA). Artens forekomst i habitatområdet er derfor ikke kendt. Bredøret flagermus er tilknyttet gammel løvskov indeholdende store træer med hulheder, og er særligt følsom over for intensiv skovdrift og fjernelse af dødt ved.

Bygherre oplyser, at nærmeste registreret fund¹² af bredøret flagermus i forhold til projektområdet er ved Sørup Å og jernbanesporet (ved matr.nr. 29a, Boderupgård, Ønslev) i en afstand af ca. 600 m vest for projektområdet. Bredøret flagermus holder ofte til bag løs bark eller i revner og sprækker på træer og bygninger. I forbindelse med bygherres feltundersøgelserne i 2023 blev undersøgt for forekomst af netop denne type habitater samt almindelige hulheder, som andre arter af flagermus benytter til rast og yngel. Der blev ikke fundet egnede yngle- rasteområder for bredøret flagermus inden for projektområdet, og naturarealerne i de nærmeste omgivelser indeholder generelt ikke store gamle træer med hulheder eller råddpartier med afskallende bark. Der blev observeret enkelte store træer, men uden egnede hulheder. Ét enkelt træ kan potentielt være egnet for flagermus. Træet står ved nærliggende naturområde (umiddelbart sydvest for Mose 5 og Sø 8 på **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**), og dermed mere end 100 m fra projektområdet. Træet vil ikke blive påvirket af projektet.

¹² Jf. arter.dk registeret den 21/05/2010 af Guldborgsund Kommune

Habitatområdet Horreby Lyng ligger ca. 7,7 km øst fra projektområdet og er uden direkte hydrologisk sammenhæng med projektområdet. Da projektets anlægs- og driftsfase kun vil have påvirkninger af mere lokal karakter og ikke omfatter processer, som kræver yderst støjende aktiviteter eller generer store støvgener vurderer bygherre, at hverken naturtyper og udpegningsarter i H154 vil blive påvirket af anlægsaktiviteterne eller i driftsfasen.

SGAV vurderer ligeledes at anlægsaktiviteterne kun medfører lokale støv- og støjgener og ingen vibrationer, luft- eller lugtpåvirkninger. Projektet indebærer ikke fældning af træer som kan være egnet som yngle- eller rasteområde for bredøret flagermus eller påvirkning af broanlægget for jernbanespor over Sørup Å, ca. 600 m vest for projektområdet, hvor flagermus kan raste. Anlægsarbejdet foregår desuden over få dage i dagtimerne, hvor flagermusene er inaktive. På det grundlag vurderer SGAV at, der ikke er risiko for påvirkning af potentielle yngle- og rasteområder eller potentielle fourageringsområder for bredøret flagermus i hverken anlægs- eller driftsfasen. SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet ikke vil påvirke bestandstørrelsen af bredøret flagermus i hverken anlægs- eller driftsfasen.

4.12.1.1.3 F124 (Listrup Lyng)

Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde, F124 (Listrup Lyng), ligger minimum 1,3 km vest for projektområdet og er en del af N175.

Projektet berører ikke fysisk fuglebeskyttelsesområdet og vil heller ikke medføre forstyrrelser af fuglene på grund af projektets karakter og afstand dertil. For fuglebeskyttelsesområdet gælder det dog, at der findes en række mobile arter, der kan bevæge sig ud af fuglebeskyttelsesområdet og det kan derfor ikke afvises, at nogle fugle vil raste eller fouragere i eller i nærheden af projektområdet, hvis der er egnede forhold.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F124 omfatter 3 arter (Tabel 4.11). Fuglene er især sårbare over for påvirkning af deres levesteder.

Tabel 4.11. Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 124		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Rørhøg (Y)
	Trane (Y)	

I F124 er der kortlagt 2 levesteder for rørdrum og et levested for rørhøg. Levestedernes tilstand er moderat/ringe, hvilket primært skyldes, at der ikke er store sammenhængende rørskovs samt at vandstanden er lav, hvilket medfører, at de rugende fugle i mindre grad er beskyttet mod eventuelle rovdyr.

Tranen har i en årrække holdt til på engene ved Borremosen og Fjællebro, hvor den også har haft ynglesucces.

Rørdrum

Rørdrum lever ved søer, moser og lavvandede fjorde, hvor den yngler i tagrørsskove og sumpområder langs bredden af søer og vandløb. Den lever af fisk, frøer, salamandere og andre små dyr. Det er en menneskesky fugl der holder sig godt skjult i den tætte rørskov.

Det fremgår af bygherres væsentlighedsvurdering at projektet ikke har nogen påvirkning på de 2 kortlagte levesteder for rørdrum, fordi at anlægsaktiviteterne udelukkende har lokalpåvirkende karakterer, og ikke medfører ændringer af vandforholdene i de kortlagte levesteder. Yderligere vurderer bygherre

at andre nærområder kan anvendes som fourageringsområde for rørdrum og projektet vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning på fouragerende individer.

SGAV vurderer at der med projektet ikke nedlægges eller påvirkes potentielle egnede yngle- raste og fourageringsområder for rørdrum eller på anden vis påvirker bestanden. Det begrundes SGAV med den fysiske afstand til fuglebeskyttelsesområdet og artens levesteder, der ikke påvirkes af projektet pga. dets karakter med kun lokale forstyrrelser fra støj og støvgener i anlægsfasen og uden væsentlige påvirkninger af Sørup Å og naturområderne tilknyttet vandløbet i driftsfasen.

Rørhøg

Rørhøgen finder sin føde i rørskov, men også på enge og marker. Reden anbringes altid i rørskov, hvor føden også kan søges. Om efteråret trækker de sydpå og kommer tilbage i foråret.

Det fremgår af bygherres væsentlighedsvurdering at, projektet ikke har nogen påvirkning på det kortlagte levested i F124, fordi at anlægsaktiviteterne ikke ændrer på de hydrologiske forhold, og der ikke vil ske en forstyrrelse af levestederne.

Da projektområdet omfatter åbne marker og græsarealer nær ved våde naturområder samt områder med vedplanter, vurderer bygherre at det ikke kan udelukkes at rørhøg fouragerer i området. Bygherre vurderer, at projektet i anlægsfasen vil have en begrænset påvirkning på rørhøgens potentielle fourageringslokaliteter. Påvirkningen vurderes at være ubetydelig, da der er andre egnede arealer i nærområdet som arten kan anvende. Endvidere er anlægsarbejdet af midlertidig karakter.

SGAV vurderer ligeledes at projektområdets begrænsede udbredelse og placering i tilknytning til eksisterende højspændingsstation ikke vil medføre væsentlig påvirkning af fourageringsmulighederne for rørhøg, da området ikke vurderes at være en meget vigtig fourageringslokalitet for rørhøg grundet øvrige egnede arealer i området. Projektet medfører ikke at der nedlægges potentielt egnede eller eksisterende yngle- og rasteområder for rørhøgen. Deraf vurderer SGAV at projektet ikke medfører en påvirkning af bestandens størrelse eller levesteder i fuglebeskyttelsesområdet i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Trane

Tranen yngler i moser. Den er ligesom rørdrum en ret menneskesky fugl som foretrækker afsidesliggende lokaliteter med begrænset menneskelig færden. Føden varierer og består bl.a. af insekter, mindre dyr, plantedele.

Det fremgår af bygherres væsentlighedsvurdering at, det ikke vil kunne udelukkes at trane kan anvende området til fouragering da projektområdet omfatter åbne marker og græsarealer, og grænser op til våde naturområder. Projektet vurderes af bygherre at have en ubetydelig påvirkning på tranens fourageringsmuligheder, da arealerne ikke udgør en vigtig fourageringslokalitet for arten, som generelt holder til på de uforstyrrede arealer ved Borremosen og Fjællebro. Endvidere er anlægsarbejdet af midlertidig karakter.

SGAV vurderer, at projektet ikke påvirker yngle- og rasteområder for traner og at projektet vil medføre en ubetydelig påvirkning af fourageringsmuligheder i området. Det begrundes SGAV med at projektet ikke indebærer at der nedlægges egnede yngle- og rasteområder for traner, da der ikke nedlægges vandhuller, moser eller søer. Endvidere vurderer SGAV at projektet ikke medfører en påvirkning af tranens bestandstørrelse eller levesteder i fuglebeskyttelsesområdet i hverken anlægs- eller driftsfasen. Det be-

grunder SGAV med og projektets karakter med kun lokale forstyrrelser fra støj og støvgener i anlægsfasen og uden væsentlige påvirkninger af støj i driftsfasen set i sammenhæng med afstanden til fuglebeskyttelsesområdet.

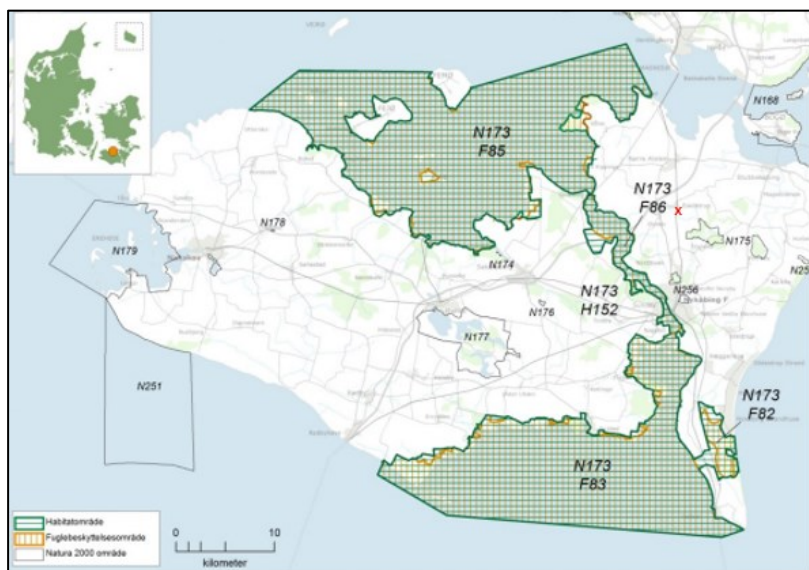
Vurdering N175

SGAV vurderer at både yngle- raste- og fourageringsområder er bevaret for arterne på udpegningsgrundlaget for N175 med realisering af projektet og dermed at projektet ikke hindrer, at der kan opnås gunstig bevaringsstatus for arterne. Ligeledes vurderer SGAV at der ikke er risiko for at forringe den aktuelle tilstand eller hindre opnåelsen af gunstig bevaringsstatus af de udpegede naturtyper i H252 og H154 i hverken anlægs- eller driftsfasen hvorved målsætningerne for Natura 2000-området og dets integritet ikke påvirkes.

4.12.1.2 N173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand

Natura 2000-område nr. 173 (N173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand) ligger ca. 5 km sydvest for projektområdet, (vist på Figur 4-11).

N173 består af habitatområde nr. 152 (H152 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand) samt fuglebeskyttelsesområderne nr. 82, 83, 85 og 86 (F82 Bøtø Nor, F83 Kyststrækningen v. Hyllekrog-Rødsand, F85 Smålandshavet nord for Lolland og F86 Guldborgsund).

Figur 4-11. Kortet viser afgrænsningen af Natura 2000-området N173. Natura 2000-området består af habitatområde H152 (vandret grøn skravering) og fuglebeskyttelsesområderne F82, F83, F85 samt F86 (lodret orange skravering). Kilde Natura 2000-plan 2022-2027. Rødt kryds øverst til højre markerer ca. angivelse af projektområdet.

N173 er særligt udpeget på grund af store forekomster af kyst- og havnaturtyper, herunder sandbanke, mudder og sandflade blottet ved ebbe, bugter og vige, strandenge, forstrand med begyndende klitdannelse og tidvis våde enge. Området benyttes således som spisekammer af en lang række arter af rastende vandfugle på deres trækrute henholdsvis nord- og sydover, fx mørkbuget knortegås og toppet skalleslu-

ger. Andre arter er knyttet til området i forbindelse med anlæg af yngleplads, herunder arter som dværgerterne og trane. Som et af de få steder i landet findes der desuden ynglende gråsæl på de vidtstrakte sandbanker ved Rødsand, hvor den findes sammen med spættet sæl. Endelig indeholder området store kortlagte levesteder for eremit.

I de nedenstående afsnit redegøres for vurdering af projektets påvirkning af habitatområdet H152 og fuglebeskyttelsesområde nr. 86 da projektområdet via Sørup Å har direkte hydrologisk forbindelse til disse områder.

4.12.1.2.1 H152 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand

Udpegningsgrundlaget for H152 omfatter 29 naturtyper og 9 udpegningsarter, hvilke er vist i Tabel 4.12.

*Tabel 4.12. Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype.*

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 152		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klitflavning (2190)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Eremit* (5380)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)
	Gråsæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	Bredøret flagermus (1308)
	Damflagermus (1318)	

Det fremgår af bygherres væsentlighedsvurdering at, det udelukkende er F86 som er medtages i væsentlighedsvurderingen.

SGAV vurderer, at det kan udelukkes at projektet medfører en påvirkning af hav- og kystnaturtyper samt levesteder for havpattedyrene gråsæl, spættet sæl og marsvin, hvilket begrundes med at projektet ikke medfører påvirkninger i kystvandet jf. afsnit 4.8 om målsatte vandforekomster. SGAV vurderer endvidere, at projektet ikke vil have nogen påvirkning på yngle- og raste og fourageringsområder for udpegningsarterne sumpvindelsnegl, skæv vindelsnegl og eremit inden for H152, da der ikke ændres på de hydrologiske forhold i arternes levesteder i habitatområdet.

SGAV vurderer endvidere på det foreliggende grundlag at projektet ikke påvirker egnede yngle – og rasteområder for stor vandsalamander, damflagermus eller bredøret flagermus, da der ikke nedlægges potentielle yngle-og rasteområder i forbindelse med projektet eller mulige fourageringsområder for arterne. Projektet vurderer SGAV dermed ikke vil påvirke bestandstørrelsen af udpegningsarterne for H152 i hverken anlægs- eller driftsfasen.

4.12.1.2.2 F86 (Guldborgsund), en del af N173

Fuglebeskyttelsesområdet nr. 86 ligger ca. 5 km vest for projektområdet og dermed det fuglebeskyttelsesområde, der ligger nærmest projektområdet. Yngle- og trækfugle på udpegningsgrundlaget for F86 er vist i Tabel 4.13 kan potentielt anvende projektområdet til rast og fouragering, og derfor er området medtaget i bygherres væsentlighedsvurdering.

Tabel 4.13. Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 86		
Fugle:	Knopsvane (T)	Sangsvane (T)
	Grågås (T)	Taffeland (T)
	Troldand (T)	Hvinand (T)
	Havørn (TY)	Stor skallesluger (T)
	Rørhøg (Y)	Klyde (Y)
	Rødrygget tomskade (Y)	

Havørn

Havørnens ynglelokaliteter udgøres af områder ved kysten eller ved større søer med skov. Fourageringsområderne er generelt fladvandede kystnære områder, laguner og andre vandområder. I F86 i perioden 2004-2013 er der registreret et enkelt fast ynglede par.

Projektområdet indeholder hverken egnede yngle- eller fourageringsområder for havørn, og bygherre vurderer derfor, at projektet ikke vil have nogen påvirkning på havørn.

SGAV vurderer at projektet ikke påvirker yngle- og rasteområder eller fourageringsområder for havørne, da der ikke nedlægges eller på anden vis påvirkes potentielle yngle- og rasteområder for havørne i forbindelse med projektet. Projektet vurderes derved ikke at påvirke bestandstørrelsen af havørne på grund af dets karakter med midlertidig, lokal støj og støv påvirkning i anlægsfasen og uden væsentlige emissioner i driftsfasen.

Rørhøg

Rørhøg yngler primært i vådområder med veludviklede rørskov og fouragerer desuden ofte over dyrkede marker, enge og græsarealer. Der er ikke registreret ynglede rørhøg i F86 i forbindelse med NO-VANA-programmet. Der er ingen registreringer af rørhøg inden for eller i umiddelbar nærhed til projektområdet.

Da projektområdet omfatter åbne marker og græsarealer nær ved vådområder vurderer bygherre at det ikke vil kunne udelukkes at rørhøg fouragerer i området. Bygherre vurderer, at projektet i anlægsfasen vil have en begrænset og ubetydelig påvirkning på rørhøgens potentielle fourageringslokaliteter, da der er andre egnede arealer i nærområdet som arten kan anvende.

SGAV vurderer ligeledes at projektområdets begrænsede udbredelse og placering i tilknytning til eksisterende højspændingsstation ikke vil medføre væsentlig påvirkning af fourageringsmulighederne for rørhøg, da området ikke vurderes at være en meget vigtig fourageringslokalitet for rørhøg grundet øvrige egnede arealer i området. Projektet medfører ikke at der nedlægges potentielt egnede eller eksisterende yngle- og rasteområder for rørhøgen. Deraf vurderer SGAV at projektet ikke medfører en påvirkning af bestandens størrelse eller levesteder i fuglebeskyttelsesområdet i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Klyde

Klyde yngler hovedsageligt i kolonier primært langs lavvandede fjordkyster og i salte eller brakke kystlaguner, hvor der findes slikvader og åbne enge med kort vegetation. I sjældne tilfælde træffes den også

ynglende på egnede lokaliteter ved ferskvand. Der er ingen registreringer af klyde inden for eller i umiddelbar nærhed til projektområdet. Bygherre vurderer at projektet ikke vil have nogen påvirkning på klyde, og dens levesteder i F86.

SGAV vurderer ligeledes at der ikke nedlægges potentielt egnede eller eksisterende yngle- og rasteområder for klyde med projektet, da et dyrket markareal nær et vandløb ikke vurderes at være en foretrukken lokalitet for en koloni af klyder at yngle eller raste i. Deraf vurderer SGAV at projektet ikke medfører en påvirkning af bestandens størrelse eller levesteder i fuglebeskyttelsesområdet i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Rødrygget tornskade

Rødrygget tornskade yngler i en række mere eller mindre lysåbne naturtyper, herunder heder, overdrev, ryddede eller stormfaldne skovområder, ådale under tilgroning m.fl. Rødrygget tornskade er endnu ikke registreret ynglende i F86 i forbindelse med NOVANA-programmet. Ligeledes er der ikke registreringer af rødrygget tornskade inden for eller i umiddelbar nærhed til projektområdet. Bygherre vurderer endvidere at der ikke er egnede leve- eller fourageringssteder inden for projektområdet. Moseområdet syd for projektområdet er tilgroet med vedplanter, og vurderes ikke at være et oplagt levested for arten, og rødrygget tornskade er heller aldrig observeret her. Endvidere vil moseområdet ikke blive påvirket af projektet og bygherre vurderer at projektet ikke vil have nogen påvirkning på rødrygget tornskade.

SGAV vurderer ligeledes, at projektet ikke omfatter nedlæggelse af potentielt egnede yngle- og raste eller fourageringsområder for arten og at projektets midlertidige forstyrrelse i anlægsfasen og uden væsentlige emissioner i driftsfasen ikke vil påvirke bestandstørrelsen af rødrygget tornskade i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Knopsvane

Knopsvane er på udpegningsgrundlaget som trækfugl i F86 Guldborgsund. Habitatområdets karakter med lavvandede bugter med udbredte sandbanker tilgodeser generelt artens krav til føde, og dens krav om sikre og uforstyrrede raste- og overnatningslokaliteter. Inden for projektområdet er der ikke registreret forekomster af fouragerende knopsvane, og arealerne er bestående af hovedsageligt dyrkede marker der ikke er egnet rastelokalitet for knopsvane da der hverken findes føde eller beskyttelse mod rovdyr. Bygherre vurderer, at projektet ikke vil have nogen påvirkning på knopsvanen og dens forekomst inden for fuglebeskyttelsesområde F86.

SGAV vurderer ligeledes, at projektet ikke omfatter nedlæggelse af potentielt egnede yngle- og raste- eller fourageringsområder for knopsvane og at projektets midlertidige forstyrrelse i anlægsfasen og uden væsentlige emissioner i driftsfasen ikke vil påvirke bestandstørrelsen af knopsvane i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Sangsvane

Sangsvane fouragerede tidligere primært på vandplanter i lavvandede fjordområder, men de seneste årtier ses arten næsten udelukkende i større antal på landbrugsarealer, hvor især høstede majsmarker byder på gode fourageringsmuligheder for arten. Arealerne inden for projektområdet består hovedsageligt af dyrkede marker, men der er ikke registreret sangsvane på arealerne. Bygherre vurderer, at sangsvanen benytter andre landbrugsarealer i forbindelse med rast og fouragering.

SGAV vurderer ligeledes at sangsvane har mulighed for at benytte andre egnede områder til fouragering og rast og at projektets midlertidige forstyrrelse i anlægsfasen med støj og støvgener og begrænset støj-påvirkning i driftsfasen ikke vil have væsentlig betydning for arten eller bestandstørrelsen i fuglebeskyttelsesområdet.

Grågås

Grågås er en udbredt ynglefugl i Danmark, som benytter marker, strandenge og store åbne vandflader til fouragering og som sikre og uforstyrrede raste- og overnatningslokaliteter. Der er ikke registreret grågås inden for eller i umiddelbar nærhed til projektområdet. De dyrkede arealer inden for projektområdet kan være egnede til fouragerende grågås, men der er andre egnede landbrugsarealer i nærheden og projektaktiviteterne er af midlertidig karakter. På den baggrund vurderer bygherre, at projektet ikke vil have nogen påvirkning på grågås og dens fortsatte forekomst i F86 samt områder omkring projektarealet.

SGAV vurderer, at projektet ikke omfatter nedlæggelse af potentielt egnede yngle- og raste- eller fourageringsområder for arten og at projektets midlertidige forstyrrelse i anlægsfasen og uden væsentlige emissioner i driftsfasen ikke vil påvirke bestandstørrelsen af grågås i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Taffeland

Taffeland er en forholdsvis almindelig ynglefugl i fersk eller brakvand i Danmark, men dog mest talrig i Østdanmark. Som træk- og vintergæst træffes arten primært i større søer over hele landet, men dog kun i store antal på få lokaliteter overvejende i den sydlige del af landet. Der er ikke registreret taffeland inden for eller i umiddelbar nærhed til projektområdet, da der ikke forekommer egnede lokaliteter for arten. Bygherre vurderer derfor at projektet ikke vil have nogen påvirkning på taffeland.

SGAV vurderer, at projektet ikke omfatter nedlæggelse af potentielt egnede yngle- og raste- eller fourageringsområder for arten og at projektets midlertidige forstyrrelse i anlægsfasen og uden væsentlige emissioner i driftsfasen ikke vil påvirke bestandstørrelsen af taffeland i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Troldand

Troldand træffes som træk- og vintergæst ofte i meget store flokke i søer og fjorde. Der er ikke registreringer af troldand inden for eller i nærheden til projektområdet, og der er ikke egnede rastelokaliteter inden for projektområdet. Bygherre vurderer derfor at projektet ikke vil have nogen påvirkning på troldand.

SGAV vurderer ligeledes, at projektet ikke omfatter nedlæggelse af potentielt egnede yngle- og raste- eller fourageringsområder for arten og at projektets midlertidige forstyrrelse i anlægsfasen og uden væsentlige emissioner i driftsfasen ikke vil påvirke bestandstørrelsen af troldand i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Hvinand

Arten yngler i søer omgivet af løvskov. Udenfor yngletiden ses den mest ved kyster og større søer. I Danmark er yngleudbredelsen for størstedelens vedkommende begrænset til Gribskov-Esrum Søområdet. Kun en meget lille del af bestanden findes uden for Nordsjælland. Hvinanden er en meget almindelig træk- og vintergæst i de danske farvande. Nærmeste registreringer af arten jf. arter.dk er ved søerne Hulsø, Møllesø og Virket sø beliggende ca. 4,7 km øst for projektområdet.

SGAV vurderer, at projektet ikke omfatter nedlæggelse af potentielt egnede yngle- og raste- eller fourageringsområder for arten og at projektets midlertidige forstyrrelse i anlægsfasen og uden væsentlige emissioner i driftsfasen ikke vil påvirke bestandstørrelsen af hvinand i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Stor skallesluger

Arten yngler primært i gamle skove ved søer og floder med hule træer eller redekasser. Om vinteren ses den ved kyster, søer og i havne. I Danmark er stor skallesluger en sjælden ynglefugl, hvor størstedelen

af den danske bestand yngler på det sydlige Sjælland, Lolland-Falster og Møn, samt i Sønderborgområdet og på Bornholm. Den lever af fisk og er en almindelig vintergæst herhjemme, da de danske farvande er et vigtigt overvintringsområde. Nærmeste registreringer af arten jf. arter.dk er ved søerne Hulsø, Møllesø og Virket sø beliggende ca. 4,7 km øst for projektområdet.

SGAV vurderer, at projektet ikke omfatter nedlæggelse af potentielt egnede yngle- og raste- eller fourageringsområder for arten og at projektets midlertidige forstyrrelse i anlægsfasen og uden væsentlige emissioner i driftsfasen ikke vil påvirke bestandstørrelsen af stor skallesluger i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Samlet vurdering af F86

Samlet vurderer bygherre, at projektet ikke vil medføre nogle indirekte påvirkninger på F86, og udpegningsgrundlaget, hvilket begrundes med størrelsen af projektområdet og projektets karakter uden emissioner og udledninger. SGAV er på det foreliggende grundlag enig i bygherres vurdering.

Vurdering N173

SGAV vurderer at både yngle- raste- og fourageringsområder er bevaret for arterne på udpegningsgrundlaget for N173 med realisering af projektet og dermed at projektet ikke hindrer, at der kan opnås gunstig bevaringsstatus for arterne. Ligeledes vurderer SGAV at der ikke er risiko for at forringe den aktuelle tilstand eller hindre opnåelsen af gunstig bevaringsstatus af de udpegede naturtyper i H152 i hverken anlægs- eller driftsfasen hvorved målsætningerne for Natura 2000-området og dets integritet ikke påvirkes.

4.12.1.3 N256 Bangsebro Skov og Sønder Kohave

N256 (Bangsebro Skov og Sønder Kohave) er beliggende omkring 5,5 km syd for projektområdet. Ud over habitatnaturtyper er bredøret flagermus på udpegningsgrundlaget. Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 265 er vist i Tabel 4.14.

*Tabel 4.14. Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype.*

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 265		
Naturtyper:	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Bredøret flagermus (1308)	

Habitatnaturtyper i H265

H265 er specielt udpeget for at sikre arealet af skovnaturtyperne bøg på muld (9130), elle- og askeskov (91E0) og Ege-blandskov (9160) og sikre levesteder for bredøret flagermus (1308).

Den økologiske integritet i området skal sikres ved at opnå hensigtsmæssige hydrologiforhold og drift/pleje af naturtyper i området, med en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

SGAV vurderer, at projektet ikke medfører aktiviteter eller emissioner i hverken anlægs- eller driftsfasen, som kan påvirke habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget for H265. Det begrundes SGAV med projektets karakter med kun lokale støv- og støjgener og ingen emissioner. Der er ikke hydrologisk sammenhæng mellem projektområdet og H265 og dermed ikke risiko for at påvirke med ændringer i afvandringsforhold eller frigivelse af miljøfarlige forurenende stoffer eller næringsstoffer, som kan forringe den aktuelle tilstand eller hindre opnåelsen af gunstig bevaringsstatus af de udpegede naturtyper i H265 i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Udpegningsarter i H265

Det fremgår af bygherres væsentlighedsvurdering, at bredøret flagermus, som er eneste art på udpegningsgrundlaget, vurderes ikke at blive påvirket af det planlagte projekt. Det begrundes med at der ikke er egnede leve- og rastesteder for bredøret flagermus inden for projektområdet og projektet ikke påvirker det udpegede habitatområde som er beliggende ca. 5 km væk.

SGAV vurderer ligeledes at projektet ikke påvirker egnede yngle – og rasteområder for bredøret flagermus, da der ikke nedlægges levende hegn, træer eller bygninger i forbindelse med projektet eller mulige fourageringsområder for arten. SGAV vurderer dermed at projektet ikke vil påvirke bestandstørrelsen af bredøret flagermus i habitatområdet i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Vurdering N256

SGAV vurderer at både yngle- raste- og fourageringsområder er bevaret for arterne på udpegningsgrundlaget for N256 med realisering af projektet og dermed at projektet ikke hindrer, at der kan opnås gunstig bevaringsstatus for arterne. Ligeledes vurderer SGAV at der ikke er risiko for at forringe den aktuelle tilstand eller hindre opnåelsen af gunstig bevaringsstatus af de udpegede naturtyper i H265 i hverken anlægs- eller driftsfasen hvorved målsætningerne for Natura 2000-området og dets integritet ikke påvirkes.

4.12.1.4 Væsentlighedsvurdering af N175, N173 og N256

Grundet projektets midlertidige og meget lokale påvirkninger, vurderer SGAV, at direkte påvirkninger af Natura 2000-områderne (N175, N173 og N256), herunder beskyttede naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene, som følge af projektet kan udelukkes. Det begrundes SGAV med projektets karakter uden væsentlige emissioner eller øvrige udledninger til gene for omgivelserne. Der er desuden en beliggenhedsafstand på henholdsvis ca. 1,3 km, 5,5 km og 5 km mellem projektområdet og Natura 2000-områderne med hydrologisk forbindelse til N173.

SGAV vurderer at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-områderne og deres udpegningsgrundlag. Dette betyder, at der ikke skal foretages en konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte Natura 2000-områder jf. habitatbekendtgørelsen.

4.12.2 Beskyttet natur (naturbeskyttelseslovens § 3)

Inden for projektområdet er der ingen registrerede beskyttede naturtyper. Arealet er landbrugsjord, der har været dyrket intensivt.

De nærmeste registrerede naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 er vandløbet Sørup Å, som er beliggende ca. 100 meter syd for projektområdet samt moser og søer som ligger ca. 120 meter sydvest for stationsarealet.

Inden for en radius af ca. 500 meter fra højspændingsstationen er alle § 3-beskyttede arealer besigtiget af SWEKO i maj 2023 (se notat om naturundersøgelser bilag 16).

Anlægsfasen: Sørup Å løber langs med mosekomplekset og umiddelbart syd for projektområdet. Brinkerne ligger i terræn ved mosekomplekset, som formentlig oversvømmes ved høj vandføring, og ved lavere vandføring bidrager vandløbet til afvandingen af mosen.

I anlægsfasen vil oppumpet vand fra udgravninger til kabelanlæg og fundamentgrave, bortledes til ned-sivning i et punkt i terrænet minimum 25 m fra recipienter og det sikres, at hældningen er væk fra recipienter uden risiko for, at overfladevandet løber overfladisk af til nærliggende vandforekomster og beskyttede naturområder.

I forbindelse med udgravning og etablering af udløbsrør fra regnvandsbassin til Sørup Å foretages en udgravning i vandløbsbrinken til etablering af udløbsrøret. Indgrebet vil være en permanent ændring i vandløbsbrinken og anlægstiltaget vil formentlig kræve en dispensation fra naturbeskyttelsesloven, hvilket Guldborgsund Kommune har myndighedskompetencen til at vurdere og i så fald mulighed for at fastsætte vilkår for tiltaget. SGAV vurderer at gravearbejdet kan medføre en kortvarig påvirkning af vandløbet med sedimentudledning. Påvirkningen vurderer SGAV vil være midlertidig og afgrænset i udbredelse på grund af vandløbets størrelse og afstrømningsforhold. De øvrige anlægsaktiviteter i anlægsfasen vurderer SGAV ikke medfører potentiel risiko for påvirkning af Sørup Å.

Driftsfasen: Projektområdet får i driftsfasen en direkte hydrologisk sammenhæng med Sørup Å via ny-etableret udløbsrør fra regnvandsbassin. I driftsfasen vil der ikke ske emissioner fra projektområdet og ingen påvirkninger fra støj, støv eller skyggepåvirkning.

SGAV vurderer, at der med opsamling af overfladevand i regnvandsbassin med de valgte renseløsninger sikres (jf. afsnit 4.8.2.1), at projektet ikke medfører udledning af forurenende stoffer til nærliggende § 3 beskyttede naturtyper. Projektet vurderes ikke at begrænse områdets spredningskorridorer eller forhindre passage for fauna til omkringliggende naturområder.

4.12.3 Bilag IV-arter

Inden for og omkring projektområdet findes der potentielt en række særligt beskyttede arter, som er beskyttede i henhold til EU's habitatdirektivs bilag IV. Bilag IV-arterne er også omfattet af artsfredningsbekendtgørelsen og må derfor ikke indfanges eller slås ihjel og der er forbud mod forstyrrelse og ødelæggelse af deres yngle- og rasteområder.

Bygherre har foretaget en søgning i arter.dk for registreringer af alle bilag IV-arter i en afstand af ca. 2 km fra projektområdet ([Arter - Fundsøgning](#)). Deraf fremgår registreringer af flagermus, odder og padder. Endvidere har SWEKO for bygherre, besigtiget alle potentielle levesteder for bilag IV-arter inden for en radius af ca. 500 meter fra projektområdet for at vurdere, hvorvidt de findes egnede levesteder samt forekomster af bilag IV-arter (se evt. bilag 16 naturundersøgelser).

Generelt vurderes der på baggrund af feltobservationerne ikke at være egnede levesteder for bilag IV-arter inden for projektområdet.

4.12.3.1 Flagermus

Alle arter af flagermus er bilag IV-arter. Hulheder og sprækker i træer er opholdssteder for en lang række af de flagermusarter, der findes i Danmark og kan benyttes året rundt. Derudover gør flagermus ofte brug af eksisterende læhegn, vandløb og mindre skovarealer som ledelinjer mellem fourageringsområder og yngle- eller rasteområder.

Bygherre oplyser, at der er registreret flagermus af arten stor museøre og bredøret flagermus ved matr.nr. 29a, Boderupgård, Ønslev i en afstand af ca. 600 m fra projektområdet. Damflagermus er senest fundet i 2012 i forbindelse med NOVANA ved Hamborgskoven på Lolland.

Bredøret flagermus holder ofte til bag løs bark eller i revner og sprækker på træer og bygninger. I forbindelse med feltundersøgelserne i 2023 blev arealerne undersøgt for forekomst af netop denne type habitater samt almindelige hulheder, som andre arter af flagermus benytter til rast og yngel.

Projektområdet er af bygherre gennemgået på luftfoto og skråfoto for større og ældre træer og hvor sådanne træer ikke kan udelukkes, er der efterfølgende undersøgt i felten for flagermusegnede træer.

Der blev ikke fundet egnede levesteder for flagermus inden for projektområdet, og naturarealerne i de nærmeste omgivelser indeholder generelt ikke store gamle træer med hulheder eller rådparker med afskallende bark. Der blev observeret enkelte store træer, men uden egnede hulheder. Ét enkelt træ kan potentielt være egnet for flagermus. Træet står ved nærliggende naturområde (umiddelbart sydvest for Mose 5 og Sø 8 på **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**), og dermed mere end 100 m fra projektområdet. Træet vil ikke blive påvirket af projektet.

Arealerne inden for og i nærheden af projektområdet vurderes på baggrund af feltobservationerne ikke at rumme vigtige yngle- og rasteområder for flagermus. Derimod formodes arealerne at fungere som fourageringsområder for arter af flagermus, og Sørup Å som en ledelinje i landskabet.

Anlægsfasen: Der vil være en øget støjemission i anlægsfasen grundet transport af materialer, brug af arbejdsmaskiner samt arbejde med nedtagning af luftledninger.

Ved nødvendigt arbejde i mørke perioder, kan der eventuelt være en påvirkning af nataktive arter, såsom flagermus. Det vurderes imidlertid, at brugen af arbejdslys vil være af yderst midlertidig karakter, og være fokuseret på arbejdsmaskinerne, hvormed nærliggende naturområder ikke oplyses. Samlet set vurderer bygherre, at belysning ikke vil have en væsentlig påvirkning på fouragerende flagermus i nærheden af projektområdet.

Bygherre vurderer endvidere, at projektet vil have ubetydelig påvirkning på fourageringsmuligheder for bredøret flagermus, stor museøre og damflagermus idet tilsvarende- og omkringliggende arealer kan anvendes som fourageringslokalitet for arterne.

Driftsfasen: I driftsfasen vil den nye højspændingsstation have en reduceret støjpåvirkning i forhold til nuværende højspændingsstation, ved kabellægning af luftledning og nye transformere, hvilket vurderes som generelt positivt for omgivelserne. Risiko for at kolliderer med overgangsmaster, vurderes af bygherre at være lav og den fjernede luftledning vil ikke længere udgøre en kollisionsrisiko, hvilket vil være en forbedring i forhold til tidligere. Bygherre vurderer at der i driftsfasen ikke vil være en påvirkning af fouragerings- og spredningsmuligheder for flagermus.

SGAVs vurdering: Projektet medfører anlægsaktiviteter, der kan medføre lokale støv- og støjgener, men ingen vibrationer, luft- eller lugtpåvirkninger. Projektet indebærer ikke fældning af træer eller nedrivning af ældre bygninger som kan være egnet som yngle- eller rasteområde for flagermus. Anlægsarbejdet foregår desuden i dagtimerne, hvor flagermusene er inaktive. SGAV er enig i bygherres vurdering af at projekt vil have ubetydelig påvirkning af flagermusenes fourageringsmuligheder, grundet projektområdets størrelse og da tilsvarende- og omkringliggende marker, træer og vandløb kan anvendes som fourageringsområder for flagermusene. Deraf vurderer SGAV at der ikke er risiko for forsætligt drab af flagermus eller påvirkning af deres yngle- og rasteområder samt fourageringsområder i hverken anlægs- eller driftsfasen.

4.12.3.2 Odder

Odderen kan potentielt være tilknyttet vandløbssystemet Sørup Å, der ligger ca. 100 m syd for projektområdet. Der er ikke tidligere fund af odder i nærheden af projektområdet. Det nærmeste fund er på Nordfalster ca. 10 km fra projektområdet.

Mosekomplekset umiddelbart syd for projektområdet vurderes af bygherre, som værende et egnet levested for odder og Sørup Å kan fungere som en spredningskorridor for arten, men der blev ikke fundet spor efter odder ved besigtigelsen i 2023.

SGAVs vurdering: Da projektområdet er på dyrket landbrugsjord og i tæt tilknytning til eksisterende højspændingsstation, vurderer SGAV, at projektområdet ikke er egnet område som yngle – eller rasteområde for odderen, som er menneskesky og støjfølsom. Projektet medfører ingen tilstandsændringer af vandløbssystemet eller nedlæggelse af potentielle spredningskorridorer for odderen og omfatter alene anlægsaktiviteter der udføres i dagtimerne, med midlertidige, lokale støv- og støjgener, men ingen vibrationer, luft- eller lugtpåvirkninger. SGAV vurderer deraf, at projektet ikke påvirker potentielle yngle- og rasteområder for odderen eller medfører risiko for forsætligt individdrab, da anlægsarbejdet foregår i dagtimerne, hvor odderen er inaktiv.

4.12.3.3 Padder

I nærheden af projektområdet er der ifølge arter.dk registreringer af paddearterne springfrø, spidssnudet frø, grønbroget tudse og stor vandsalamander, vist i Tabel 4.15.

Tabel 4.15. Oversigt over registrerede arter af padder jævnfør arter.dk inden for en 2 km radius fra projektområdet. Fra projektbeskrivelsen.

Matr. Nr. /ejrlav	Arter	Afstand til projektområdet
2bf, Eskilstrup By, Eskilstrup	Grønbroget tudse	1,4 km
1a, Boderupgård, Ønslev	Stor vandsalamander	1,3 km
1a, Boderupgård, Ønslev	Springfrø	1,2 km
6a, Sørup By, Eskilstrup	Spidssnudet frø	700 m
18d, Eskilstrup By, Eskilstrup	Springfrø	200 m
6u, Ovstrup by, Eskilstrup	Springfrø	400 m

Padderne opholder sig om sommeren i tilknytning til vådområder og søer, hvor de yngler og overvintrer i fugtige skove, krat, læhegn, diger mv. uden forstyrrelser. I foråret og efteråret vandrer de henholdsvis til og fra deres yngleområde til deres overvintringssted. Padder har en relativt lav mobilitet og vandrer typisk kun over korte afstande og langs ledelinjer f.eks. læhegn eller grønne korridorer uden om intensivt drevet landbrugsjord. De benytter sig typisk af ledelinjerne i kortere perioder, i forbindelse med skiftet fra overvintringsområdet til yngleområdet i foråret og den anden vej i løbet af efteråret.

I 2010 er der konstateret forekomst af springfrø i søer både øst og vest for projektarealet, og Sørup Å formodes at fungere som spredningskorridor for padderne. Ved feltbesigtigelse i maj 2023 blev der ikke genfundet springfrø i de pågældende søer.

Ved SWECO's feltundersøgelserne i 2023 blev der ikke fundet padder på habitatdirektivets bilag IV inden for projektområdet eller i nærliggende naturområder, men udelukkende den sprednings- og konkurrencedygtige grøn frø.

SGAVs vurdering: SGAV har hverken kendskab til eller forventning om tilstedeværelse af yderligere bilag IV-arter som vil kunne blive påvirket væsentligt af projektet.

Projektet indebærer ikke ændring af søer, vandhuller eller beskyttede sten- og jorddiger, fældning af gamle træer, levende hegn eller nedrivning af gamle bygninger m.m., som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for padder, markfirben, flagermus eller øvrige bilag IV-arter. Ligeledes vurderer SGAV at projektet ikke medfører andre væsentlige påvirkninger uden for projektområdet.

På det foreliggende grundlag er det SGAVs vurdering at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre væsentlige negative påvirkninger på bilag IV-arter. Da anlægsarbejdet foregår i dagtimerne og uden påvirkning af eksisterende spredningskorridorer vurderer SGAV at projektet ikke medfører risiko for forsætligt drab af individer eller beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for arterne i deres naturlige udbredelsesområder i og nær projektområdet.

Øvrige beskyttede arter

Projektet indebærer ikke ændring af beskyttede jord- og stendiger, fældning af gamle træer, nedrivning af ældre bygninger, negative ændringer af eksisterende overfladevand herunder søer eller andre lokaliteter, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for fredede eller beskyttede arter. Ligeledes medfører projektet ikke andre væsentlige påvirkninger uden for projektområdet. Ved feltbesigtigelse i maj 2023 blev der fundet bestande af den fredede grøn frø i de nærliggende søer både øst og vest for projektarealet, hvor Sørup Å formodes at fungere som spredningskorridor for padderne. Grøn frø er en yderst spredningsdygtig padde, som tilmed også er meget konkurrencedygtig over for andre paddearter. Det kan formodes at grøn frø har udkonkurreret springfrø i de pågældende vandhuller.

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag at projektet ikke vil medføre væsentlige negative påvirkninger på øvrige beskyttede arter. Det begrundes SGAV med at projektet gennemføres på landbrugsjord i tilknytning til eksisterende stationsområde og påvirker ikke eksisterende spredningskorridorer eller beskadiger eller ødelæggelse af naturområder nær projektområdet.

4.13 Kulturarv, fortidsminder og fredet områder

Kulturarv omfatter dels den synlige kulturhistorie over jorden (fredet fortidsminder) og dels den arkæologiske kulturarv i jorden.

Inden for projektområdet er der ingen fredet fortidsminder, fortidsmindelinjer, kulturarvsarealer eller fredede- og bevaringsværdige bygninger. Nærmeste fredning (Ønslev Kirke) er ca. 1400 meter

SGAV vurderer at projektet ikke påvirker fredningen på baggrund af projektets karakter og afstanden dertil.

4.14 Arealanvendelse og landskabspåvirkning

Projektområdet er beliggende inden for lokalplan (222) med tilhørende kommuneplantillæg (nr. 20) til Kommuneplan 2019-2031. I tilknytning til projektområdet etableres en midlertidig depotplads, som bygherre vil ansøge Guldborgssund Kommune om landzonetilladelse til at etablere.

Arealanvendelse

Bygherre erhverver hele projektområdet, hvilket omfatter stationsarealet samt arealer til beplantning og adgangsveje, svarende til det område som er omfattet af lokal- og kommuneplantillæg. Lokalplanområdet, der udgør højspændingsstationens fremtidige areal, er ca. 3,7 ha. Der bliver tinglyst et 7 m bredt servitútbælte over kabelanlægget, hvor der ikke må opføres bebyggelse eller etableres beplantning med dybtgående rødder, mens markarealer over kabelanlægget fortsat kan anvendes til almindelige landbrugsdrift efter endt anlægsarbejde. Endvidere bliver servitútbæltet ophævet under luftledningsanlægget, som bliver fjernet.

Landskab

Stationsområdet ligger i et område der i Guldborgsunds kommuneplan 2019 - 2031 er udpeget til bevaringsværdigt landskab og lavbundsareal.

Stationen etableres på tidligere landbrugsareal som derfor vil ændre landskabskarakter ved etablering af et større teknisk anlæg i landskabet. Den landskabelig påvirkning er der taget hensyn til, i det den nye station etableres i tæt tilknytning til den nuværende station og projektområdet er en udvidelse af det tekniske område, hvor der inddrages et areal på ca. 1,75 ha af matr.nr. 18d beliggende sydvest for den eksisterende station. Efter endt anlægsarbejde vil kabelsystemet ligge nedgravet og ikke være synligt i landskabet bortset fra enkelte markeringspæle samt hvor kablerne er ført over jorden for tilslutning på højspændingsstationen.

Det nuværende og kommende stationsområde ligger ca. 275 m fra Eskilstrup by og i tilknytning til nærmeste beboelse, Sørupvej 6A. Af bilag 3 fremgår en visualisering af den nye højspændingsstation. Der kan om vinteren være indblik til stationen fra naboejendommen beliggende på Sørupvej 4, som der skærmes mod ved etablering af et beplantningsbælte omkring stationen. På sigt vil beplantningsbæltet omkring stationen få området til falde bedre ind i det eksisterende landskab. Beplantningen vil bestå af hjemmehørende, egnstypiske arter med varierende højde og udtryk, så højden samlet set vil blive minimum 8 m. De højeste stationskomponenter er ca. 12,5 m høje, bortset fra lynfangsmaster på ca. 25 m, og vil derfor overvejende blive skjult af beplantningsbæltet. Beplantningens skærmende effekt vurderes af bygherre først reelt at have en effekt i løbet af 5-10 år, når den er vokset til.

SGAV vurderer, at der fortsat vil være opretholdt bevaringsværdigt landskab i området, hvilket begrundes med at stationen etableres i sammenhæng med det nuværende tekniske område med eksisterende højspændingsstation og har en begrænset arealmæssig udbredelse på landbrugsareal.

Det nye stationsområde overlapper delvist med udpeget lavbundsareal i den sydvestlige del af projektområdet. Da projektet hverken anlægs- eller driftsfasen medfører ændringer i afvandringsforhold uden for projektområdet, vurderer SGAV at projektet ikke påvirker muligheden for at gennemføre et vådområde- eller lavbundsprojekt i oplandet.

SGAV vurderer, med baggrund i ovenstående, at arealanvendelsen ikke vil have væsentlige negative påvirkninger for de landskabelige eller kulturhistoriske interesser i området der er udpeget til skovrejsningsområde eller for omkringboende da anlægget indpasses bedst muligt i landskabet ved at etablere

et beplantningsbælte omkring stationsområdet som visuel afskærmning. Bygherre har ikke oplyst, og SGAV har ikke kendskab til øvrige historiske, kulturelle, arkæologiske eller geologiske landskabstræk inden for projektområdet, som kan blive væsentligt negativt påvirket af projektet.

4.15 Kumulative påvirkninger

Bygherre vurderer at adskillelsen af 132 kV og Cerius 50 kV anlæggene ikke vil bevirke en øget samlet kumulativ effekt. Anlæggende drives i dag samlet, så der er blot tale om administrativ adskillelse. Projektet vil omfatte længerevarende anlægsarbejder i området, som kan medføre gener for omkringboende både i forhold til støj i anlægsfasen og visuelt i driftsfasen indtil den afskærmende beplantning er fuld funktionel. Bygherre har oplyst, at der ikke findes andre projekter eller planer (planlagte, eksisterende) i området, som sammen med pågældende projekt, kan forøge påvirkningen – både i anlægs- og driftsfasen

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at der med projektet ikke er risiko for kumulative effekter, der kan give væsentlige miljømæssige gener. Det skyldes, at eventuelle gener i forbindelse med projektet vurderes at være knyttet til anlægsarbejdet og af lokal og af midlertidig karakter og i driftsfasen vil støjbidraget være mindre end nuværende hvorfor projektet vurderes ikke at medfører øget kumulative påvirkninger af miljøet.

4.16 Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser (Espoo)

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, idet projektet ikke forårsager emissioner til miljøet og at projektets påvirkninger generelt er af helt lokal karakter. Der skal dermed ikke ske sagsbehandling efter Espoo-reglerne.

5 Samlet vurdering af miljøscreeningen

Projektet vurderes ikke at påvirke nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag, bilag IV-arter eller andre fredede arter negativt. Der vurderes ikke at ske tilstandsændringer i omkringliggende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som følge af realisering af projektet. Der forventes ikke væsentlige gener for befolkningen i området i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom projektet ikke generer emission eller udledning af miljøfremmede forurenende stoffer til luften eller våde recipienter. Det er derfor SGAVs vurdering, at det anmeldte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, da det ud fra det oplyste ikke vil kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

6 Høring af myndigheder og berørte parter

SGAV foretager en høring af Guldborgssund Kommune, Guldborgssund Forsyning, Museum Lolland-Falster, Lolland-Falster Stift, Region Sjælland, Cerius A/S og mulige berørte parter (matrikler inden for en afstand af 500 m fra det nye stationsområde) samt interesseorganisationerne Dansk Ornitologisk Forening (DOF), Danmarks Naturfredningsforening (DN) og Friluftsrådet.

I forbindelse med partshøring modtog SGAV et høringssvar der omfattede spørgsmål vedrørende støjmålinger og beplantningsbælte. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af afgørelsen.

7 Offentliggørelse

SGAVs afgørelse offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på styrelsens hjemmeside www.sgav.dk. Offentliggørelsen finder sted den 28. november 2025. Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

7.1 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk/. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnnet/vejledning/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke modtages gennem Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til SGAV, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen. Klagefristen fastsættes til den 2. januar 2026 på grund af helligdage i perioden.

7.2 Betingelser mens en klage behandles

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer noget andet. Det betyder, at du kan handle efter SGAVs afgørelse. Udnytter du afgørelsen, indebærer dette ingen begrænsning i klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis nævnet tillægger en klage opsættende virkning, skal du afvente nævnets afgørelse før det anmeldte projekt kan gennemføres, og nævnet kan i den forbindelse påbyde påbegyndte bygge- og anlægsarbejder standset.

SGAVs afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse, jf. Miljøvurderingslovens § 54. På www.domstol.dk findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene.

Med venlig hilsen

Berit Thøgersen
Miljøvurdering og Plan

8 Bilag

- Bilag 1 – Ansøgning
- Bilag 2 – Projektbeskrivelse
- Bilag 3 – Visualiseringsrapport
- Bilag 4 – Støjrapport
- Bilag 5 – Nedbrydningsplan
- Bilag 6 – Kloakplan
- Bilag 7 – Ansøgning om udledningstilladelse
- Bilag 8 – Notat vedr. overfladevand fra stationsarealet
- Bilag 9 – Jordforureningsattest Region Sjælland
- Bilag 10 – Jordhåndteringsplan
- Bilag 11 – Udkast til § 8 ansøgning
- Bilag 12 – Afløb i jord
- Bilag 13 – Arbejdsbeskrivelse 2 - jordarbejde
- Bilag 14 – Byggesagsbeskrivelse
- Bilag 15 – Undersøgelse af jord- og betondele
- Bilag 16 – Naturundersøgelser
- Bilag 17 – Væsentlighedsvurdering
- Bilag 18 – Arkivalisk kontrol
- Bilag 19 – Varighed af anlægsarbejde
- Bilag 20 – Byggepladsplan
- Bilag 21 – Notat med supplerende oplysninger